

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(3 – 9 серпня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	10
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	37
Центральні.....	37
Регіональні.....	76
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	83

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(03-09.08.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

04.08.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ukrayina-estoniya-dosvid-sotszakhystu>

Україна ділиться досвідом побудови стійкої системи соціального захисту в умовах війни з естонськими партнерами

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із делегацією Соціальної страхової ради Естонії та Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні. Візит естонської делегації організовано за підтримки МОМ з метою вивчення українського досвіду реагування на виклики, які постали перед системою соціального захисту внаслідок повномасштабної війни. Протягом 4 – 6 серпня представники Естонії знайомляться з практичними рішеннями, які Україна впровадила для забезпечення безперервності соціальної підтримки населення в умовах війни.

Відкриваючи зустріч, Денис Улютін подякував Естонії та МОМ за постійну підтримку України та готовність вивчати український досвід.

«Соціальний захист під час війни – це не окрема програма реагування на надзвичайну ситуацію, це один із ключових елементів національної стійкості. Наше завдання – забезпечити безперервність соціальної підтримки навіть у найскладніших умовах, одночасно допомагаючи людям відновлювати самостійність і повертатися до активного життя», – наголосив Міністр.

Під час зустрічі українська сторона представила ключові уроки, які Україна отримала за понад чотири роки повномасштабної війни. Зокрема, йшлося про необхідність будувати єдину систему соціального захисту, яка поєднує фінансову підтримку, соціальні послуги, житлові рішення, реабілітацію, працевлаштування та індивідуальний супровід людини, а також дозволяє оперативно реагувати на нові кризові ситуації. Окрему увагу приділили питанням підготовки до евакуації. Україна наголосила, що ефективна евакуація починається задовго до переміщення людей – із завчасної підготовки громад, місць тимчасового проживання, маршрутів підтримки та координації між державними органами й партнерами.

Також учасники обговорили роль цифровізації у забезпеченні безперервності соціальних виплат і послуг, розвиток соціальної інфраструктури на рівні громад, підтримку працівників соціальної сфери, а також перехід від екстреної гуманітарної допомоги до довгострокових рішень, які допомагають людям відновити економічну самостійність. Окремо Денис Улютін представив український підхід до підтримки внутрішньо переміщених осіб. Він наголосив, що тимчасове розміщення має залишатися лише першим етапом підтримки, а кінцевою метою державної політики є забезпечення

людей постійним житлом, доступом до соціальних послуг, працевлаштування та інтеграції у приймаючі громади.

Учасники також обмінялися досвідом щодо захисту дітей, підтримки людей з інвалідністю, забезпечення безперервності соціальних виплат та розвитку кризового управління в соціальній сфері. Зустріч стала ще одним кроком до поглиблення співпраці між Україною, Естонією та МОМ у розвитку сучасної, стійкої та людиноцентричної системи соціального захисту.

05.08.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/spivpratsya-ukrayiny-ta-yaponiyi-sotszakhyst>

Україна та Японія поглиблюють співпрацю у модернізації системи соціального захисту

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні, під час якої сторони обговорили розширення співпраці у сфері розвитку соціальної політики, підтримки внутрішньо переміщених осіб, цифрової трансформації соціальної сфери, реабілітації та післявоєнного відновлення.

Міністр подякував Уряду Японії за послідовну підтримку України від початку повномасштабної війни та наголосив, що Японія є одним із ключових партнерів Міністерства як у гуманітарному реагуванні, так і у реалізації довгострокових реформ.

«Ми високо цінуємо внесок Японії у зміцнення системи соціального захисту України. Сьогодні наше партнерство виходить далеко за межі гуманітарної допомоги – ми спільно працюємо над створенням сучасної, стійкої та людиноцентричної системи соціальної підтримки, яка відповідатиме європейським стандартам», – зазначив Денис Улютін.

Окрему увагу сторони приділили реалізації проекту SPIRIT, який є одним із найбільших міжнародних проєктів у сфері соціального захисту в історії України. Завдяки підтримці Уряду Японії та інших міжнародних партнерів проєкт дозволяє забезпечувати безперервність соціальних виплат в умовах війни, а також впроваджувати системні реформи. Під час зустрічі Міністр представив ключові напрями трансформації соціальної політики України. Йдеться про побудову єдиної інтегрованої системи соціального захисту, яка поєднує фінансову підтримку, соціальні послуги, житлові рішення, реабілітацію, працевлаштування та цифровий супровід людини.

Серед пріоритетів також:

- розвиток сучасних соціальних послуг у громадах
- підтримка сімей з дітьми
- соціальна інтеграція та працевлаштування людей з інвалідністю
- розвиток цифрових сервісів

- створення умов для активного довголіття.

Окремо сторони обговорили розвиток нової моделі соціального орендного житла для внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій населення. Міністерство вже завершує підготовку пілотного проєкту, який передбачає поєднання житлової підтримки із соціальними послугами та працевлаштуванням для забезпечення самостійного життя людей. Також Міністр представив японській стороні пріоритети розвитку системи реабілітації, впровадження допоміжних технологій, підтримки незалежного життя людей з інвалідністю та розбудови партнерств між українськими й японськими реабілітаційними центрами, університетами та технологічними компаніями.

Крім того, сторони обговорили перспективи співпраці у розвитку політики активного довголіття, а також створення національної системи обліку шкоди, завданої цивільному населенню внаслідок збройної агресії росії. Система має стати важливим інструментом для оцінки потреб постраждалих, планування соціальної підтримки та документування наслідків війни. Денис Улютін подякував Уряду Японії за незмінну підтримку України та висловив упевненість, що співпраця між двома країнами й надалі сприятиме модернізації соціальної сфери та відновленню України.

03.08.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/yeoselia-za-tyzhden-164-ukrainski-rodyny-otrymaly-dostupnu-ipoteku>

«Оселя: за тиждень 164 українські родини отримали доступну іпотеку»

За минулий тиждень за програмою доступних кредитів «Оселя українці отримали 164 нових кредити на суму 340 млн грн.

З них кредити під 3% отримали:

- 51 військовослужбовець та представник сектору безпеки
- 12 медиків
- 8 педагогів
- 1 науковець
- 14 ветеранів (за новими умовами під 3%).

Кредити під 7% отримали:

- 48 українців без власного житла
- 30 ВПО.

Загалом, з початку 2026 року 4 979 українців скористалися програмою «Оселя та отримали пільгові іпотеки на суму 9,7 млрд грн.

Найбільше кредитів у межах програми надано у Київській області – 60, місті Києві – 34, Одеській області – 10 та Львівській області – 9.

За типом нерухомості: 103 українці отримали кредит на житло першого продажу, з яких 53 об'єкти – на стадії будівництва. Ще 61 кредити видано на придбання житла на вторинному ринку.

Нагадаємо, що програма «Оселя також доступна для мешканців прифронтових територій. Зокрема, минулого тижня 25 українських родин отримали кредит на власне житло.

За умовами програми, держава передбачає компенсацію 70% першого внеску за іпотекою, 70% щомісячних платежів протягом першого року кредитування, а також до 40 тис. грн на супутні витрати при оформленні іпотеки.

04.08.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/denys-maslov-lyshe-realni-vyplaty-postrazhdalym-zabezpechat-spravedlyvist>

Денис Маслов: Лише реальні виплати постраждалим забезпечать справедливість

Реальні виплати постраждалим від російської агресії відповідно до Міжнародного компенсаційного механізму та створення Спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України стануть тим запобіжником, який може стримати агресора від подальшого злочину агресії.

Про це заявив Міністр юстиції України Денис Маслов під час щорічної наради керівників закордонних дипломатичних установ України «Відновлення миру і лідерство України», що відбулася у Києві.

Виступаючи на пленарній сесії «Відповідальність як гарантія неповторення агресії», Міністр юстиції наголосив, що Компенсаційний механізм має стати універсальним інструментом для держав, які стають жертвами неспровокованої агресії.

«Сьогодні, на третій рік роботи Реєстру збитків, ми маємо 21 відкриту категорію і майже 180 тисяч заяв. Ця статистика точно не відповідає обсягу шкоди, завданої РФ, і кількості постраждалих. Ми повинні об'єднати наші зусилля, щоб кожен постраждалий нарешті отримав реальне відшкодування. Лише так ми зможемо відновити справедливість. Як тільки українці отримають перші виплати, потік заяв одразу зросте», – зазначив Денис Маслов.

Міністр юстиції закликав дипломатів активізувати діалог з міжнародними партнерами у питанні ратифікації Конвенції.

«Одне з наших ключових завдань зараз – забезпечити набрання чинності Конвенцією про створення Міжнародної компенсаційної комісії для України. Для цього необхідно отримати ще щонайменше 17 ратифікацій», – додав він.

Також Денис Маслов звернув увагу на необхідність міжнародної дискусії щодо обмеження імунітетів держави-агресора. Адже багато

російських активів перебувають за кордоном і можуть бути використані для відшкодування збитків постраждалим.

Водночас він закликав послів активно поширювати серед українців за кордоном інформацію про Реєстр збитків та безоплатну правничу допомогу, яку вони можуть отримати. Саме Міністерство юстиції України координує систему безоплатної правничої допомоги та забезпечує надання відповідних консультацій.

Насамкінець Денис Маслов звернувся до дипломатів із проханням пріоритезувати питання повернення незаконно переміщених та депортованих українських дітей, а також використовувати у комунікації з міжнародними партнерами результати міждержавних судових справ проти росії в Європейському суді з прав людини (ЄСПЛ).

Нагадаємо, Міжнародний компенсаційний механізм – це комплексний інструмент, покликаний забезпечити справедливе та ефективне відшкодування збитків, завданих Україні та її громадянам внаслідок російської агресії. Він об'єднує три складові: Реєстр збитків, Міжнародну компенсаційну комісію для України та майбутній компенсаційний фонд.

Нині функціонує Реєстр, який приймає заяви про завдані збитки, втрати і шкоду. Подати заяву про компенсацію збитків можуть фізичні та юридичні особи, органи державної влади та місцевого самоврядування через вебпортал Дія.

Комісія розглядатиме заяви та визначатиме належний розмір компенсації, а фонд має забезпечити виплати за її рішеннями. Наразі Конвенцію про створення Міжнародної компенсаційної комісії для України ратифікували 8 країн з 25 необхідних для набуття нею чинності.

03.08.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/ponovili-pravo-81-vpo-na-nalezhni-umovi-prozhivannya-u-miscyah-timchasovogo-prozhivannya

Поновили право 81 ВПО на належні умови проживання у місцях тимчасового проживання

Під час моніторингових візитів, здійснених командою представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Хмельницькій області 19 травня 2025 року до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у селах Котюржинці та Турівка Теофіпольської селищної ради, було встановлено недотримання окремих вимог щодо забезпечення належних умов проживання внутрішньо переміщених осіб.

У зв'язку з виявленими порушеннями Уповноваженим направлено листи реагування до Теофіпольської селищної ради та Хмельницької обласної військової адміністрації з рекомендаціями щодо вжиття необхідних заходів

для їх усунення та забезпечення належних умов проживання внутрішньо переміщених осіб.

За результатами реагування Уповноваженого Теофіпольською селищною радою виконано надані рекомендації та вжито необхідних заходів для усунення виявлених недоліків та порушень.

На сьогодні місця тимчасового проживання у селах Котюржинці та Турівка повною мірою відповідають мінімальним вимогам для життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб. Додатково у місцях тимчасового проживання облаштовано безперешкодний доступ до місць загального користування та санітарно-гігієнічних приміщень, що сприяє забезпеченню доступності таких об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Таким чином, виконання рекомендацій Уповноваженого сприяло приведенню зазначених місць тимчасового проживання у відповідність до мінімальних вимог для життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб.

У результаті право 81 внутрішньо переміщеної особи на належні умови проживання у місцях тимчасового проживання поновлено.

05.08.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-mtp-vpo-na-bazi-kompleksu-budinkiv-dlya-prozhivannya-ta-inshoyi-infrastrukturi-mistechko-mriyi

Моніторинговий візит до МТП ВПО на базі комплексу будинків для проживання та іншої інфраструктури «Містечко Мрії»

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Київській області спільно з Регіональним координатором із зв'язків з громадськістю здійснили моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (далі – МТП) внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), що функціонує на базі комплексу будинків для проживання та іншої інфраструктури «Містечко Мрії», за адресою: вул. Вишнева, б/н, с. Любимівка, Бучанський район, Київська область.

МТП перебуває на балансі БО «БФ «До України з любов'ю». На території містечка розташовано 49 житлових будинків. На момент проведення моніторингового візиту в МТП проживали 153 ВПО.

Проживання для ВПО є безоплатним, однак мешканці сплачують комунальні послуги та витрати на утримання (обслуговування) території містечка.

Під час моніторингового візиту встановлено, що умови проживання відповідають основним вимогам законодавства. Житлові будинки перебувають у належному технічному стані, забезпечені необхідними

меблями, побутовою технікою та іншим обладнанням, необхідним для проживання.

Водночас виявлено низку питань, що потребують додаткової уваги:

- відсутність поблизу МТП захисної споруди цивільного захисту;
- залежність функціонування МТП від стабільного електропостачання, що під час тривалих відключень електроенергії створює додаткові труднощі в забезпеченні належних умов проживання;
- необхідність забезпечення належної якості питної води, яка подається зі свердловини, розташованої на території містечка;
- необхідність посилення взаємодії органу місцевого самоврядування з мешканцями МТП шляхом забезпечення надання соціальних, адміністративних та інших послуг, а також соціального супроводу вразливих категорій ВПО;
- наявність проблемних питань щодо доступності, якості та оперативності надання медичних послуг.

За результатами моніторингового візиту буде підготовлено звіт із рекомендаціями щодо усунення виявлених недоліків та поліпшення житлових умов для внутрішньо переміщених осіб.

06.08.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/vizit-do-mtp-na-bazi-modulnogo-mistechka-psihiatrichnogo-zakladu-poltavshchini

Візит до МТП на базі модульного містечка психіатричного закладу Полтавщини

Представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Полтавській області спільно з регіональним координатором із зв'язків з громадськістю проведено моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (далі – МТП), що функціонує на базі Модульного містечка комунального підприємства «Обласний заклад з надання психіатричної допомоги Полтавської обласної ради», щодо дотримання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання.

Візит був повторним та мав на меті оцінку умов проживання ВПО, виявлення нагальних потреб мешканців, аналіз виконання раніше наданих рекомендацій, а також визначення подальших кроків підтримки у взаємодії з органами влади, партнерами та міжнародними організаціями.

На території містечка розташовано 6 модулів, в кожному по 18 кімнат. У двох модулях проживають сім'ї з дітьми, у решті модулях проживають інші категорії громадян.

На момент візиту у МТП проживало 211 ВПО, з них 26 дітей віком до 18 років, 102 особи літнього віку, 43 особи з інвалідністю. Всього передбачено 245 ліжко-місць для тимчасового проживання.

Модульне містечко пристосоване для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. У кожному модулі наявний пандус при вході, вбиральні та душові кімнати оснащені приладдям для осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (крісла-стілці із санітарним оснащенням та поручні).

Також, у кожному модулі облаштовано загальну кімнату для відпочинку, з дитячим простором, телевізором, диванами, тренажерами. На території модульного містечка облаштовано дитячий та спортивний майданчики, альтанки.

Адміністрація закладу активно співпрацює з громадськими та благодійними організаціями для покращення умов проживання мешканців та інтеграції їх у суспільстві.

Окрім того, в межах моніторингового візиту, були проведені анонімні опитування мешканців МТП, скарг на умови проживання не надходило.

При перевірці умов проживання внутрішньо переміщених осіб у МТП встановлено, що умови проживання вищезазначеного МТП повністю відповідають вимогам, визначеним постановою КМУ від 01.09.2023 р. № 930, порушень прав ВПО на належні умови проживання не виявлено.

Місцеве самоврядування

04.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/yak-rubizhanska-hromada-pidtrymuje-meshkantsiv-vidnovlyuye-dostup-do-posluh-ta>

Як Рубіжанська громада підтримує мешканців, відновлює доступ до послуг та інвестує в майбутнє

Одним із пріоритетів Рубіжанської МВА є забезпечення житлових прав мешканців громади, які були вимушені залишити свої домівки через збройну агресію рф. З цією метою реалізується міська цільова програма забезпечення житлових прав ВПО Рубіжанської міської територіальної громади на 2023–2026 роки. Програма поєднує два взаємодоповнюючі напрями: створення фонду тимчасового житла та фінансову підтримку мешканців для придбання власного житла.

Одним із пріоритетів Рубіжанської МВА є забезпечення житлових прав мешканців громади, які були вимушені залишити свої домівки через збройну агресію рф. З цією метою реалізується міська цільова програма забезпечення житлових прав ВПО Рубіжанської міської територіальної громади на 2023–2026 роки. Програма поєднує два взаємодоповнюючі напрями: створення фонду тимчасового житла та фінансову підтримку мешканців для придбання власного житла.

У межах укладеного меморандуму триває реалізація проєкту зі створення комплексу тимчасового житла в селі Батрадь Березівського району Закарпатської області. Ним передбачено будівництво двох двоповерхових житлових будинків, розрахованих на проживання близько 100 мешканців Рубіжанської громади. Загальний бюджет становить 70 млн грн і фінансується Товариством Червоного Хреста України. Станом на кінець липня будівництво перебуває на завершальній стадії.

Також можна отримати одноразову матеріальну допомогу для компенсації 30 % першого внеску за іпотечними кредитами, одержаними в межах державної програми «ЄОселя» або програм Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву. Станом на кінець липня таку підтримку вже отримали троє мешканців громади. Загальна сума допомоги становить 512 544,60 грн.

У 2025 році започатковано місцеву програму сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб – мешканців Рубіжанської громади на 2025–2026 роки із загальним бюджетом понад 5 млн грн. Вже отримано перші практичні результати: ветерану війни та його родині компенсовано витрати на оренду житла, ще двоє мешканців проходять процедуру оформлення документів для участі у програмі.

Крім того, військова адміністрація опрацьовує варіанти реалізації аналогічних заходів у громадах-партнерах у межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади», що дозволить розширити можливості працевлаштування рубіжан, які проживають в інших регіонах України.

У 2026 році продовжується реалізація місцевих програм «Громада – підтримка для кожного», «Діти – серце громади» та «Громада – Захисникам і Захисницям», зміст яких адаптовано до актуальних потреб населення. Програми охоплюють підтримку осіб, які постраждали внаслідок війни, людей із тяжкими захворюваннями, дітей, внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей.

У межах програми «Громада – підтримка для кожного» допомогу вже призначено 546 мешканцям на суму 3 374,0 тис. грн, у тому числі 513 особам – на лікування.

За програмою «Діти – серце громади» допомогу отримали 763 дитини на загальну суму 7 630,0 тис. грн.

За програмою «Громада – Захисникам і Захисницям» гроші надано 353 особам на загальну суму 8 960,0 тис. грн – військовослужбовцям, пораненим, особам з інвалідністю внаслідок війни, ветеранам, членам сімей загиблих і зниклих безвісти Захисників та іншим визначеним програмою категоріям.

Важливим напрямом діяльності військової адміністрації є залучення міжнародної технічної допомоги та грантових ресурсів.

Прикладом ефективної співпраці стала участь громади у проєкті «Жінки. Мир. Безпека: діємо разом», реалізованому Українським Жіночим Фондом за підтримки Уряду Великої Британії. Завдяки перемозі у грантовому конкурсі

спільно з ГО «Платформа розвитку “СМР”» впроваджено проєкт «Східний Вектор: відновлення і сила взаємодії».

У межах проєкту проведено навчання для працівників соціальної сфери, а Рубіжанський центр надання соціальних послуг забезпечено комп'ютерною технікою, обладнанням та меблями. Це дозволило створити у гуманітарному штабі простір «Теплі зустрічі», де внутрішньо переміщені особи, насамперед жінки та дівчата, можуть отримувати психоемоційну підтримку, підвищувати цифрову грамотність та відновлювати власні ресурси.

Стратегічним напрямом роботи залишається забезпечення доступу мешканців громади до якісних медичних і реабілітаційних послуг.

Із січня 2026 року Центр відновного лікування та реабілітації КНП «Рубіжанська ЦМЛ» надає стаціонарну реабілітаційну допомогу за Програмою медичних гарантій НСЗУ. Відділення відремонтовано за кошти НСЗУ.

За перше півріччя 2026 року курс стаціонарної реабілітації пройшли 146 пацієнтів. Послуги отримують військовослужбовці, ветерани, внутрішньо переміщені особи, цивільне населення, яке постраждало внаслідок бойових дій, а також пацієнти після інсультів, тяжких травм, ампутацій, оперативних втручань та ендопротезування. Реабілітацію забезпечує мультидисциплінарна команда фахівців відповідно до стандартів Міністерства охорони здоров'я України.

Окрему увагу військова адміністрація приділяє розвитку освітнього середовища та створенню можливостей для професійного самовизначення молоді.

У 2026 році Рубіжанська громада долучилася до національного пілотування системи професійної орієнтації в межах Швейцарсько-українського проєкту DECIDE. У закладах освіти визначено кар'єрного координатора та кар'єрних радників, які допомагають учням усвідомлено обирати майбутній професійний шлях. Протягом 2025/2026 навчального року школярі брали участь у віртуальних екскурсіях та зустрічах із представниками різних професійних сфер. У 2026–2027 роках пілотування буде подовжено, зокрема шляхом впровадження курсу «Професії» для учнів 8-9 класів.

Важливим кроком у розвитку освітньої інфраструктури стане відкриття 1 вересня 2026 року освітнього центру Рубіжанської міської територіальної громади у місті Дніпро. Проєкт реалізовано за підтримки Рубіжанської міської військової адміністрації, Луганської обласної державної адміністрації, Міністерства освіти і науки України та міжнародних партнерів у межах Програми екстреного відновлення, що впроваджується за підтримки Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA).

Освітній центр стане сучасним простором для дітей, педагогів і батьків, забезпечуючи можливості для навчання, подолання освітніх втрат, надання психосоціальної підтримки, профорієнтаційної роботи, розвитку позашкільної освіти та професійного розвитку педагогів в умовах воєнного стану.

04.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/110-zhytlovykh-sertyfikativ-na-ponad-150-milyoniv-hryven-vydano-vpo-z-pryfrontovykh>

110 житлових сертифікатів на понад 150 мільйонів гривень видано ВПО з прифронтових громад Луганщини

Прифронтові громади Луганщини продовжують роботу з надання компенсації за знищене майно.

Станом на 1 серпня подано 242 заяви на отримання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна житлового призначення на прифронтових територіях.

146 заяв вже розглянуто комісіями. За підсумком сформовано 110 сертифікатів на суму 152,9 млн грн.

Процедура застосування дистанційного обстеження для фіксації факту знищення об'єкта застосовується для фіксації факту руйнування окремих категорій нерухомості, які розташовані на територіях:

- можливих бойових дій, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій;
- активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, для яких не визначена дата завершення бойових дій.

Нагадуємо: подати заяву можна засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг «Дія», зокрема з використанням мобільного застосунку, за умови, що:

- право власності на знищений об'єкт нерухомого майна зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;
- знищене житло знаходиться на території активних бойових дій, для яких не визначена дата завершення бойових дій.

Більше інформації щодо програми «Відновлення на офіційному сайті облдержадміністрації: <https://lova.gov.ua/content/prohrama-yevidnovlennya>

05.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/ponad-28-milyoniv-hryven-skladayut-vydatky-lysyhanskoyi-hromady-za-dvoma-prohramamy>

Понад 28 мільйонів гривень складають видатки Лисичанської громади за двома програмами підтримки ВПО

Попри умови тимчасової окупації території та виклики воєнного стану, Лисичанська міська військова адміністрація продовжує системно працювати

зادля підтримки своїх жителів, допомоги внутрішньо переміщеним особам, розвитку медичних, освітніх і культурних ініціатив, а також всебічного сприяння Силам оборони України.

Для забезпечення потреб жителів громади, які вимушено переїхали до більш безпечних регіонів України, функціонує розгалужена мережа гуманітарних хабів у Києві, Дніпрі, Звягелі та Полтаві. На базі осередків надається продуктова допомога, проводяться амбулаторні прийоми лікарів, виїзди мобільних медичних бригад, а також консультування з питань соціального захисту та пенсійного забезпечення.

ЦНАП у м. Лисичанську працює на базі гуманітарного хабу у Дніпрі, а на базі хабів у Полтаві та Києві функціонують віддалені робочі місця адміністраторів. Тимчасовий перелік послуг налічує 68 найменувань, 36 з яких – у сфері соціального захисту ветеранів війни та членів їхніх сімей. Також функціонує адміністративний сервіс «Я – Ветеран».

Також Лисичанська МВА опікується трьома гуртожитками-шелтерами для компактного проживання ВПО у м. Києві, де мешкає понад 1650 жителів Луганщини. Кожна родина забезпечена окремою кімнатою, доступом до мережі Інтернет, необхідними побутовими приладами, ліжками, постільною білизною та засобами гігієни.

Триває робота щодо створення належних умов у місці тимчасового перебування у с. Войнівка Кіровоградської області. На базі МТП безоплатно мешкає 104 особи ВПО, розташований малий груповий будинок «Світанок» (10 дітей) та дитячий будинок сімейного типу родини Курпас (10 дітей).

Для надання грошової допомоги жителям Лисичанської громади діють:

- Програма соціальної підтримки Захисників і Захисниць України, членів їхніх сімей та родин загиблих Воїнів на 2023-2026 роки. Видатки місцевого бюджету на 2026 рік складають 18 млн 150 тис. грн, передбачено 14 видів грошових допомог.
- Програма соціального захисту населення Лисичанської міської територіальної громади на 2022-2026 роки. Фінансування у 2026 році становить 10 млн 169 тис. грн, передбачено шість видів грошових допомог.

Усі три комунальні заклади охорони здоров'я громади релоковані та надають допомогу за програмою медичних гарантій НСЗУ. Первинна ланка працює у Вишневому, Києві, Вінниці, Рівному та в гуманітарних хабах, реалізуючи зокрема національну програму «Скринінг здоров'я 40+».

КНП «Лисичанська багатопрофільна лікарня» у м. Дніпро (вул. Братів Горобців, 46) законтрактована за сімома пакетами НСЗУ та готується до встановлення комп'ютерного томографа й мамографа. На базі закладу працює Центр медичної реабілітації, де амбулаторну допомогу отримала 161 особа, а стаціонарну – 235 пацієнтів. Облаштовано «Палату героя» для надання повноцінної мультидисциплінарної реабілітаційної допомоги.

У межах співпраці зі Всеукраїнським центром воєнної травми «Superhumans» уже протезовано дев'ятьох пацієнтів (військовослужбовець,

семеро ветеранів та цивільна особа). Також у закладі надано 1524 консультації в кабінеті ментального здоров'я, а з 1 червня 2026 року працює фахівець із супроводу ветеранів війни.

Освітня мережа Лисичанської громади охоплює 23 заклади загальної середньої освіти (4536 учнів), Інклюзивно-ресурсний центр та Центр професійного розвитку педагогів. Свідоцтва про базову середню освіту отримали 554 випускники (44 з відзнакою), а про повну загальну середню освіту – 454 випускники (45 з відзнакою).

У військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») переможцями II етапу стали рої «Патріоти» (ліцей №14), «БУЙ-ТУР» (ліцей №17) та «Нескорені» (ліцей №4). Навчання з предмета «Захист України» проводиться з акцентом на домедичну допомогу, мінну й кібербезпеку та цивільний захист.

Окремим вагомим напрямом діяльності є безпосередня допомога комунальних підприємств Лисичанської громади у зміцненні обороноздатності країни. Бригади комунальників, укомплектовані спеціалізованою технікою та обладнанням, тривалий час виконують завдання зі зведення фортифікаційних споруд і оборонних рубежів у безпосередній близькості до лінії зіткнення.

Із березня 2024 року здійснено будівництво десятків кілометрів протитанкових ровів, підготовлено траншеї, взводні опорні пункти, сотні вогневих позицій, а також зведено бліндажі та капоніри для укриття техніки Збройних Сил України.

05.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/u-luhanskiy-oblasti-94-nerukhomosti-vnesenoyi-do-derzhavnoho-reyestru-zruynovanoho>

У Луганській області 94 % нерухомості, внесеної до державного реєстру зруйнованого майна, розташовано у громадах Сіверськодонецького району

Жителями регіону подано 57 638 інформаційних повідомлень про пошкоджене або знищене росіянами нерухоме майно. Упродовж липня – 243.

Серед них 39 603 повідомлення стосуються знищеної нерухомості, 18 035 – пошкодженої. Понівечених квартир – 39 261, будинків – 16 652, іншої нерухомості – 1 725.

Військовими адміністраціями територіальних громад опрацьовано 51 783.

Із них:

- 38 604 повідомлення прив'язані до об'єктів Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації;
- 13179 повідомлень не підлягають обробці.

Загалом до РПЗМ внесено дані щодо 41 028 об'єктів нерухомого майна, у тому числі 13 223 будівлі, 27 695 приміщень та 110 споруд.

Найбільше відомостей про зруйновану нерухомість внесено Сіверськодонецькою громадою – 40 % від загальної кількості. Лисичанською – 16 % Рубіжанською – 14 %, Попаснянською – 14 %, Гірською – 7 %, Кременівською – 3 %.

06.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/popasnyanska-hromada-pidtrymka-viyskovykh-ta-sotsialni-proyekty-dlya-vpo>

Попаснянська громада: підтримка військових та соціальні проєкти для ВПО

У 2026 році Попаснянська міська військова адміністрація продовжує послідовно реалізовувати проєкти, спрямовані на розвиток гуманітарної сфери та підтримку внутрішньо переміщених осіб.

Одним із важливих гуманітарних проєктів стало встановлення сучасної станції очищення питної води у гуманітарному хабі у місті Самар Дніпропетровської області.

Проєкт спрямований на забезпечення внутрішньо переміщених осіб із Луганської області та мешканців приймаючих громад безкоштовною якісною питною водою.

Його реалізація здійснюється протягом 2026 року. Загальний обсяг фінансування становить 150 тис. грн за рахунок грантової та донорської підтримки міжнародних і партнерських організацій.

У межах Комплексної програми соціальної підтримки військовослужбовців та членів їх сімей на 2025-2027 роки передбачено надання матеріальної допомоги для вирішення нагальних потреб, пов'язаних із проходженням служби, зокрема придбання речового майна, медикаментів, технічних засобів та інших необхідних речей.

Окремим напрямом є підтримка оборонців, які отримали поранення, контузії, травми або інші ушкодження здоров'я внаслідок захисту України, а також ветеранів війни, осіб, звільнених з полону, та членів їхніх сімей.

Програмою також передбачено організацію оздоровлення та реабілітації військових, ветеранів, членів сімей загиблих Захисників України, полонених та зниклих безвісти військовослужбовців шляхом відшкодування вартості санаторно – курортного лікування та оздоровлення.

Особливий напрям програми – грошова підтримка родин загиблих Захисників України.

У межах Комплексної програми підтримки внутрішньо переміщених осіб Попаснянської міської територіальної громади на 2025–2027 роки надається матеріальна допомога на проведення складних медичних втручань,

зокрема операцій зі стентування коронарних артерій, шунтування, хірургічних втручань, пов'язаних з онкологічними захворюваннями, та проходження онкотерапії.

Для сприяння працевлаштуванню та адаптації ВПО передбачено компенсацію транспортних витрат на переїзд до місця роботи та перевезення майна до нового місця проживання. Розмір допомоги становить 2 тис. грн для особи з цільової аудиторії та 1,5 тис. грн для кожного члена родини.

Також мешканці громади можуть отримати компенсацію витрат на оплату оренди житла за новим місцем проживання протягом перших трьох місяців оренди: 5,5 тис. грн для особи з цільової аудиторії та 1,5 тис. грн для кожного члена родини.

Окремі заходи програми спрямовані на підтримку дітей та соціально вразливих категорій населення. Зокрема, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, передбачено щорічну грошову допомогу до Дня усиновлення у розмірі 3 000 грн на одну дитину.

Також виплачуються й інші види грошової допомоги.

Реалізація програми сприяє збереженню соціальної стабільності в громаді, підтримці найбільш вразливих категорій населення, забезпеченню доступу мешканців до необхідних послуг та допомоги, а також створенню умов для адаптації внутрішньо переміщених осіб у нових громадах.

Важливим напрямом роботи Попаснянської міської військової адміністрації стала реалізація проєкту «Родинні зустрічі», який спрямований на налагодження комунікації з внутрішньо переміщеними особами, вивчення їхніх потреб та надання необхідної консультативної допомоги.

У межах проєкту проводяться виїзні зустрічі з родинами ВПО, під час яких мешканці можуть отримати актуальну інформацію щодо доступних соціальних послуг, програм підтримки та можливостей допомоги.

04.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-zustrivsia-iz-prezydentom-ukrainskoho-chervonoho-khresta-maksymom-dotsenkom-ta-yoho-komandoiu>

Вадим Філашкін зустрівся із президентом Українського Червоного Хреста Максимом Доценком та його командою

Учасники зустрічі обговорили гуманітарну й безпекову ситуацію в області, перебіг евакуації, підтримку внутрішньо переміщених осіб та підготовку до опалювального сезону 2026–2027 років. Окрему увагу приділили допомозі вразливим жителям Донеччини в межах програми зимової підтримки.

Також розглянули проєкт зі встановлення мобільних залізобетонних укриттів. Наразі для області вже погоджено доставку 21 такої споруди. Першу партію планують доставити у серпні, другу – у вересні.

«Дякую Максиму Доценку та всій команді Українського Червоного Хреста за гуманітарну, соціальну й психосоціальну підтримку жителів області.

Домовилися й надалі спільно працювати над рішеннями, які допоможуть захистити людей і підтримати тих, хто найбільше цього потребує», – наголосив Вадим Філашкін.

04.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/predstavnyky-donechchyny-obhovoryly-pidhotovku-do-forumu-vidnovlennia-ta-mozhlyvostei-na-prykarpatti>

Представниці Донеччини обговорили підготовку до «Форуму відновлення та можливостей» на Прикарпатті

Обговорення та підготовка до «Форуму відновлення та можливостей»

У межах підготовки до проведення «Форуму відновлення та можливостей» представниці Донецької обласної державної адміністрації здійснили робочий візит до Івано-Франківська.

Форум є одним із ключових заходів однойменного проєкту, який реалізує громадська організація «Твори Добропілля» за фінансової підтримки Ради Європи. Проєкт спрямований на дослідження потреб людей з інвалідністю, зокрема переселенців з Донецької області, напрацювання практичних рекомендацій щодо вдосконалення реабілітаційних і соціальних послуг, розвитку безбар'єрного середовища та посилення взаємодії між органами влади й інститутами громадянського суспільства.

У робочому візиті взяли участь керівниця апарату Донецької обласної державної адміністрації Олександра Журавель та начальник управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької облдержадміністрації Лілія Золкіна. До зустрічі також доєдналась представниця громадської організації «Твори Добропілля» Марина Кучеренко.

Від приймаючої сторони до зустрічі долучилися директорка Державної реабілітаційної установи «Центр комплексної реабілітації для людей з інвалідністю «Донбас» Світлана Фоміна та голова громадської організації «Донецька обласна організація осіб з інвалідністю» Надія Поламарчук.

Під час візиту учасниці оглянули місце проведення майбутнього форуму, оцінили готовність локації та обговорили організаційні, технічні й логістичні питання. Окрему увагу приділили взаємодії з приймаючою стороною, технічному забезпеченню заходу, облаштуванню простору і створенню належних безбар'єрних умов для учасників.

Проведенню форуму передусе дослідницький етап, спрямований на вивчення потреб людей з інвалідністю, бар'єрів, з якими вони стикаються під час релокації, а також доступності реабілітаційних і соціальних послуг.

Отримані результати стануть основою для подальшого обговорення актуальних проблем та напрацювання практичних рішень.

Під час форуму, проведення якого заплановано на жовтень 2026 року, передбачається презентація результатів дослідження, обмін досвідом між представниками органів влади, територіальних громад, громадських організацій і надавачів реабілітаційних послуг, а також обговорення шляхів розвитку інклюзивного та безбар'єрного середовища.

У межах заходу також планується проведення публічного інклюзивного концерту та відзначення активістів і організацій, які зробили вагомий внесок у захист прав, соціальну інтеграцію та підтримку людей з інвалідністю. Напрацьовані пропозиції планується врахувати під час оновлення «Дорожньої карти ОГС Донеччини», що визначатиме пріоритети взаємодії державного та громадського секторів у сфері інклюзії й реабілітації.

За результатами робочого візиту сторони узгодили першочергові організаційні завдання та подальші кроки, необхідні для належної підготовки й проведення «Форуму відновлення та можливостей».

04.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-koordynatsiinykh-tsentriv-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia>0408

На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення

У липні проведено засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Маріупольській, Бахмутській, Волноваській та Покровській райдержадміністраціях та 28 військових адміністраціях територіальних громад.

До засідань долучилися представники структурних підрозділів облдержадміністрації: департаменту соціального захисту населення, департаменту освіти і науки, департаменту економіки, управління з питань ветеранської політики та інші.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Маріупольській райдержадміністрації учасники розглянули питання організації оздоровлення дітей Маріупольського району у 2026 році та особливості проведення вступної кампанії до закладів вищої освіти. Представники університетів поінформували про умови вступу, можливості для абітурієнтів та механізми реалізації права на пільги. Особливу увагу приділили забезпеченню рівного доступу до здобуття вищої освіти для ВПО, учасників бойових дій, осіб із тимчасово окупованих територій та інших пільгових категорій вступників.

У ході засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Бахмутській райдержадміністрації розглянули інформацію

щодо нових можливостей працевлаштування, професійного навчання, грантових програм і цифрових сервісів для внутрішньо переміщених осіб. Окрему увагу приділили підсумкам реалізації заходів у сфері ветеранської політики за I півріччя 2026 року, зокрема питанням соціального захисту ветеранів, їхньої реабілітації, житлового забезпечення та підтримки родин загиблих Захисників і Захисниць України. Крім того, Часовоярська та Сіверська громади поділилися досвідом щодо організації спортивно-оздоровчих заходів для переселенців, спрямованих на зміцнення здоров'я, соціальну адаптацію та згуртування.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській райдержадміністрації учасники розглянули питання мінної безпеки, забезпечення доступу населення до адміністративних послуг в умовах релокації, стан реалізації програми підтримки внутрішньо переміщених осіб Ольгинської селищної територіальної громади та визначення пріоритетних напрямів роботи на II півріччя 2026 року. Окрему увагу приділили проблемним питанням, що виникають у територіальних громадах району під час надання допомоги населенню, яке постраждало внаслідок збройного конфлікту.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській райдержадміністрації обговорили питання запобігання домашньому та гендерно зумовленому насильству, психологічної підтримки переселенців, а також стан організації оздоровлення дітей в територіальних громадах.

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушено низку нагальних питань, зокрема:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО і мешканців громад, які перемістились до більш безпечних регіонів України;
- про стан надання матеріальної допомоги окремим категоріям громадян;
- аналіз звернень громадян та потреб ВПО, надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- організація роботи в рамках меморандумів про співпрацю громад; робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги ВПО;
- діяльність гуманітарних центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- соціальний захист та підтримка Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;
- психосоціальна підтримка та збереження ментального здоров'я у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;
- завершення 2025-2026 навчального року в закладах освіти;

- особливості вступної кампанії 2026 року та забезпечення умов вступу для пільгових категорій громадян (УБД, ВПО, осіб з ТОТ та інших);
- організація освітнього процесу в ході реформування заходів освіти у 2026-2027 навчальному році;
- національно-патріотичне виховання дітей, заходи та проєкти з формування української національної та громадської ідентичності;
- інформаційні компанії щодо протидії гендерно зумовленого насильства та домашнього насильства;
- перебіг кампанії оздоровлення та відпочинку дітей у 2026 році;
- організація надання медичних послуг населенню, реалізація програми «Скринінг здоров'я 40+»;
- надання адміністративних та соціальних послуг, інтеграція медіаційного підходу у систему соціальних послуг;
- питання пошкодженого та знищеного майна на територіях громад;
- реалізація експериментального проєкту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості;
- зміни умов виплати пенсій, страхових виплат і державних соціальних гарантій;
- організація працевлаштування ВПО та стан ринку праці;
- діяльність служб у справах дітей в умовах воєнного стану;
- співпраця громад у межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Окрему увагу приділили питанням евакуації населення, зокрема сімей з дітьми, маломобільних мешканців та людей з інвалідністю до безпечних регіонів України, а також забезпеченню належних умов для їх подальшого розселення та соціальної адаптації.

05.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-khmelnichchyni-tryvaie-tsykl-litnikh-zakhodiv-dlia-ditei-donechchyny-ta-viiskovosluzhbovtziv>

На Хмельниччині триває цикл літніх заходів для дітей Донеччини та військовослужбовців

Впродовж липня та на початку серпня 2026 року педагоги Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості реалізують цикл літніх заходів «Разом заради миру: підтримка, довіра, спільне майбутнє».

Програму організовано на базі громадської організації «ВПО України Хмельниччина» для дітей з Донецької області та українських військовослужбовців. Проєкт спрямований на забезпечення безпечного змістовного дозвілля, психоемоційне відновлення учнівської молоді,

створення простору довіри та формування взаємоповаги між вихованцями та захисниками України.

Програма заходів поєднує командні активності, творчий розвиток та активний відпочинок. Зокрема, для учасників організовано сплави на човні «Дракон», спортивні випробування, гральний лазертаг, відвідування квест-кімнат, кулінарні майстер-класи з приготування піци, а також пізнавальні екскурсії локаціями регіону. Спільне виконання завдань сприяє згуртуванню молоді, соціальній адаптації та налагодженню комунікації в дружній і підтримуючій атмосфері.

07.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/predstavnyky-donechchyny-vzialy-uchast-u-mizhoblasnomu-forumi-dlia-pratsivnykiv-ta-pratsivnyts-ustanov-sotsialnoho-zakhystu>

Представники Донецчини взяли участь у Міжобласному форумі для працівників та працівниць установ соціального захисту

6 серпня 2026 року в Кропивницькому відбувся Міжобласний форум для працівників та працівниць установ соціального захисту «Форум соціальних змін: шляхи підтримки літніх людей від переміщення до інтеграції».

Міжрегіональний форум проведено БФ «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» у межах проєкту з підтримки спроможності системи соціального захисту, що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

У форумі взяли участь представники структурних підрозділів облдержадміністрації, представники установ та закладів систем соціального захисту населення Донецької, Полтавської, Кіровоградської, Запорізької та Дніпропетровської областей, представники інституцій ООН, міжнародних неурядових організацій, благодійного та гуманітарного сектору.

На форумі обговорили шляхи розвитку спроможності громад формувати дієві рішення для адаптації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб із числа людей старшого віку, маломобільних, проаналізували практику реалізації експериментальних проєктів з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, людям з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною», та запровадження договірної форми надання соціальної послуги притулку маломобільним людям з числа внутрішньо переміщених осіб та осіб, які перемістились.

Форум став містком для міжрегіонального обміну досвідом, сприяв розвитку партнерства надавачів соціальних послуг Донецької області з колегами з більш безпечних областей України.

03.08.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/vpo-v-tsyfrakh-na-prykarpatti-stantom-na-03082026>

ВПО в цифрах на Прикарпатті станом на 03.08.2026

Як повідомляє департамент соціальної політики Івано-Франківської ОДА, 110 037 осіб – загальна кількість ВПО згідно Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб:

- 80 330 – сімей;
- 27 661 – дитина;
- 4 431 – людей з інвалідністю;
- 17 755 – пенсіонерів;
- 48 458 – осіб працездатного віку.

984 особи – кількість ВПО, які стали на облік за липень 2026 року;

726 осіб – кількість ВПО, які знялися з обліку за липень 2026 року (повернулися до постійного місця проживання або самостійно знялися через застосунок Дія).

Загалом за січень-липень 2026 року:

- 5 462 особи – кількість ВПО, які стали на облік;
- 5 411 осіб – кількість ВПО, які знялися з обліку (повернулися до постійного місця проживання або самостійно знялися через застосунок Дія).

05.08.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpatti-navchaiut-kerivnykiv-mists-tymchasovoho-prozhyvannia-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

На Прикарпатті навчають керівників місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених людей

Заступниця голови Івано-Франківської ОДА Людмила Сірко взяла участь у відкритті тренінгу «Зміни до Порядку функціонування місць тимчасового проживання ВПО. Виклики та можливості».

До навчання також долучилися заступниця директора департаменту – начальниця управління соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб, з питань гуманітарної допомоги та співпраці з волонтерськими організаціями департаменту соціальної політики ОДА Галина Пасічник, координатор регіонального офісу Благодійного фонду «Рокада» Святослав Лахоцький, керівники місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб Івано-Франківської області, департаменту соціальної політики ОДА.

Під час тренінгу учасники ознайомилися із практичними аспектами порядку функціонування місць тимчасового проживання ВПО, практичними частинами їх впровадження, особливостями організації роботи керівників МТП в умовах оновленого законодавства, питаннями моніторингу таких закладів та перспективами їх подальшого розвитку.

Людмила Сірко наголосила, що забезпечення якісних умов проживання ВПО є одним із пріоритетних напрямів державної політики та роботи облдержадміністрації. Вона також відзначила важливість багаторічної співпраці області з Благодійним фондом «Рокада», яка сприяє комплексній підтримці людей, що були змушені покинути свої домівки через війну/

«Для нас важливо, щоб ВПО мали не лише тимчасовий прихисток, а й гідні умови для проживання та інтеграції в громади. Саме тому такі навчання допомагають керівникам місць тимчасового проживання працювати відповідно до сучасних стандартів, обмінюватися досвідом та підвищувати якість послуг. Вдячні Благодійному фонду «Рокада» за багаторічне партнерство й спільну роботу задля підтримки людей, які були змушені залишити свої домівки через війну», – сказала Людмила Сірко.

Під час навчання представники Благодійного фонду «Рокада» презентували основні напрями організації, яка вже багато років є надійним партнером держави та територіальних громад у сфері підтримки внутрішньо переміщених людей. Фонд реалізує програми соціального супроводу ВПО, надає психологічну та юридичну допомогу, сприяє працевлаштуванню, соціальній інтеграції переселенців, а також впроваджує житлові ініціативи.

Окрему увагу учасники тренінгу приділили новим підходам до забезпечення переселенців житлом. Йшлося про положення Постанови КМУ № 751 від 10 червня 2026 року, якою запроваджено експериментальний проєкт із придбання житла у сільській місцевості для безоплатного тимчасового проживання внутрішньо переміщених людей. У межах реалізації цього проєкту територіальні громади отримують нові інструменти для створення та розвитку мережі місць тимчасового проживання, що сприятиме більш ефективному використанню житлового фонду, відновленню сільських територій та забезпеченню ВПО якісними й безпечними умовами проживання.

Практична частина тренінгу була присвячена розгляду кейсів із застосування оновленого законодавства, аналізу результатів моніторингу місць тимчасового проживання, обговоренню актуальних викликів у їхній діяльності та пошуку ефективних шляхів їх вирішення.

Під час заходу було наголошено, що системне навчання керівників місць тимчасового проживання, обмін практичним досвідом та зміцнення співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, міжнародними та благодійними організаціями є важливими передумовами для підвищення якості послуг, що надаються ВПО, а також створення гідних умов для їх інтеграції в громади Прикарпаття.

Додамо, що організаторами заходу виступили Благодійний фонд «Рокада», Агентство ООН у справах біженців (UNHCR) та департамент соціальної політики Івано-Франківської ОДА.

06.08.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpati-pratsiuiut-nad-udoskonalenniam-medychnoho-suprovodu-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

На Прикарпатті працюють над удосконаленням медичного супроводу внутрішньо переміщених людей

Питання забезпечення якісної та безперервної медичної допомоги внутрішньо переміщеним особам обговорила директорка департаменту охорони здоров'я ОДА Олександра Бойчук із представницями благодійної організації «Координаційний гуманітарний центр».

Під час зустрічі особливу увагу приділили наданню довготривалого лікування маломобільним ВПО. Наразі такі послуги в області надають 12 закладів охорони здоров'я.

Окремо обговорили алгоритми та тривалість лікування пацієнтів із психічними та неврологічними захворюваннями, а також роботу релокованих медичних закладів, зокрема тих, що надають реабілітаційну допомогу.

Учасники зустрічі також розглянули питання підписання декларацій внутрішньо переміщеними людьми з сімейними лікарями Прикарпаття, підтримки студентів-медиків, які через війну переїхали з інших областей та продовжують навчання у закладах фахової передвищої й вищої освіти області.

Окрім того, йшлося про забезпечення житлом медичних працівників та лікарів-інтернів під час їхнього працевлаштування у сільських і гірських громадах.

Під час обговорення наголосили на важливості міжсекторальної співпраці для забезпечення доступної, якісної та безперервної медичної допомоги людям, які через війну були змушені залишити свої домівки.

07.08.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/dostupna-ta-iakisna-dopomoha-kozhnomu-u-ternopilskii-ova-obhovoryly-rozvytok-sotsialnykh-posluh-v-oblasti>

Доступна та якісна допомога кожному: у Тернопільській ОВА обговорили розвиток соціальних послуг в області

Соціальні послуги допомагають людям долати складні життєві обставини, підтримують родини, людей похилого віку, осіб з інвалідністю, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та всіх, хто потребує особливої уваги.

Саме розвитку цієї сфери була присвячена робоча нарада, яка відбулася в Тернопільській ОВА.

До обговорення долучилася заступниця начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Наталія Масник. Вона наголосила, що кожен житель області має своєчасно отримувати необхідну підтримку, а громади повинні постійно розвивати систему соціальних послуг відповідно до реальних потреб людей.

Директорка департаменту соціального захисту населення Тернопільської ОВА Наталія Найчук представила інформацію про функціонування системи надання соціальних послуг у територіальних громадах області та окреслила основні напрями її подальшого розвитку.

Сьогодні на Тернопільщині:

- працюють 39 центрів надання соціальних послуг та 6 територіальних центрів соціального обслуговування;
- у 49 громадах соціальні послуги забезпечують 172 фахівці соціальної роботи;
- жителям області доступно понад 20 видів соціальних послуг відповідно до державних стандартів.

Під час наради також обговорили розвиток нових соціальних сервісів. Зокрема, в області вже працюють 14 Центрів життєстійкості, ще п'ять громад перебувають на етапі їх створення. У 12 громадах діє послуга «Соціальне таксі», а у 44 громадах працюють фахівці з роботи з кривдниками та реалізуються відповідні програми.

Окрему увагу учасники приділили визначенню потреб жителів громад, обміну успішними практиками та обговоренню подальших кроків для розвитку системи соціальних послуг. Головна мета – зробити допомогу ще доступнішою, якіснішою та ближчою до кожного, хто її потребує.

03.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/okupanti-zavdali-udar-po-skladu-z-gumanitarnoju-dopomogoju-dlja-pereselenciv-mariupolja>

Окупанти завдали удар по складу з гуманітарною допомогою для переселенців Маріуполя

У ніч з 31 липня на 1 серпня Російська Федерація завдала удару по складських приміщеннях у Київській області, де зберігалася гуманітарна допомога для мережі центрів підтримки ЯМаріуполь. Саме звідси забезпечуються 45 центрів у 22 містах України, які щодня допомагають майже 70 тисячам родин маріупольців. Унаслідок атаки було знищено майже 14 тисяч гуманітарних наборів, призначених для щомісячної підтримки маріупольців по всій країні.

Для Росії удари по гуманітарній інфраструктурі – не нова тактика. Вперше вона була застосована ще 1 березня 2022 року під час блокади Маріуполя. Тоді російські війська знищили великий склад продовольства, медикаментів та гігієнічних засобів, який був завчасно сформований на базі комунального підприємства «Комунальник» для забезпечення жителів у разі надзвичайної ситуації. Тоді росіяни цілеспрямовано вдарили саме по місцю, де зберігалися запаси для цивільного населення. Згодом стало очевидно, що ворог знав розташування складу, адже всередині міста діяли люди, які коригували російський вогонь.

«Сьогодні ця тактика терору цивільного населення застосовується вже в масштабах усієї країни. Росія свідомо знищує гуманітарну допомогу та цивільну інфраструктуру, порушуючи норми міжнародного гуманітарного права. Саме тому надзвичайно важливою є належна міжнародна реакція та фіксація кожного такого воєнного злочину», – зазначає міський голова, начальник Маріупольської МВА Вадим Бойченко.

Він підкреслив, що Маріупольська міська військова адміністрація готує звернення до правоохоронних органів щодо фіксації факту знищення гуманітарної допомоги та завданих Російською Федерацією збитків.

Через втрату гуманітарних наборів графік їх видачі у всіх центрах підтримки «ЯМаріуполь» буде змінено. Найближчим часом буде окремо повідомлено оновлені дати та порядок отримання допомоги на каналах.

06.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/jakisne-navchannja-onlajn-ta-oflajn-trivae-vstup-do-mariupolskih-shkil>

Якісне навчання онлайн та офлайн! Триває вступ до маріупольських шкіл

Попри окупацію та вимушену евакуацію, Маріупольська громада зберегла освітню мережу міста. Уже п'ятий рік поспіль шість маріупольських шкіл продовжують навчати дітей за українськими стандартами.

Сьогодні у школах №10, №29, №47, №48, №54, №66 та Маріупольському міському ліцеї в Києві навчаються майже 4 тисячі дітей. Освітній процес забезпечують понад 250 педагогів, які щодня підтримують зв'язок із маріупольськими родинами по всьому світу.

Особливі можливості створені для старшокласників шкіл №48 та №66 – у партнерстві з Маріупольським державним університетом вони можуть навчатися офлайн у Києві.

Учні мають доступ до:

- комфортних аудиторій та лабораторій;
- класу робототехніки;
- SMART-бібліотеки та цифрового середовища;
- безпечного укриття;

- занять із викладачами університету для якісної підготовки до НМТ та вступу;
- безкоштовне гаряче харчування по системі кейтерингу.

Замість паперових підручників – сучасні гаджети. Замість втрати зв'язку зі школою – нові можливості для розвитку, адаптації та підготовки до майбутнього.

«Завдяки освіті ми зберігаємо зв'язок з тисячами маріупольських дітей по всьому світу та робимо все, щоб вони пов'язували своє подальше майбутнє з Україною», – зазначив міський голова, начальник Маріупольської МВА Вадим Бойченко.

03.08.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/kirovogradschina-prodovzhue-nadavati-prihistok-lyudyam-yaki-cherez-vijnu-zmusheni-zalishati-vlasni-domivki-dnyami-chergovu-grupu-vimushenih-pereselentsiv-prijnyala-blagovischenska-gromada>

Кіровоградщина продовжує надавати прихисток людям, які через війну змушені залишати власні домівки. Днями чергову групу вимушених переселенців прийняла Благовіщенська громада.

Про це йдеться на Facebook-сторінці начальника Кіровоградської ОВА Андрія Райковича.

Спільними зусиллями місцевої влади, волонтерів та обласних служб люди отримали першочергову допомогу, житло та необхідний соціальний супровід.

З початку повномасштабного вторгнення в нашу область стала прихистком для 82,5 тисяч людей. Цьогоріч Кіровоградщина прийняла понад 7 тисяч людей, з яких 3 тисячі вирішили залишитися в регіоні

06.08.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/yak-v-gromadah-vprovadzhuyut-modeli-pidtrimki-j-doglyadu-dlya-litnih-ta-malomobilnih-vpo>

Як в громадах впроваджують моделі підтримки й догляду для літніх та маломобільних ВПО?

У Кропивницькому відбувся міжрегіональний «Форум соціальних змін: шляхи підтримки літніх людей від переміщення до інтеграції». Понад 100 фахівців соціального захисту з Кіровоградської, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької та Полтавської областей зібралися для напрацювання рішень з адаптації та інтеграції переселенців поважного віку й маломобільних громадян.

До обговорення долучилися представники Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН), органів місцевого самоврядування, громадського сектору та профільних установ. Від Кіровоградської обласної військової адміністрації участь у форумі взяла заступниця начальника ОВА Катерина Колтунова.

«Війна змінила життя кожного українця, але найбільш чітко це відчувають люди поважного віку та з інвалідністю. Сьогодні соціальна політика – це не просто допомога, це про гідність, рівні можливості та право кожного жити у безпеці й відчувати турботу. Кіровоградщина з перших днів стала територією підтримки для майже 200 тисяч ВПО. Наші громади впроваджують нові види допомоги, створюють притулки для маломобільних людей, розвивають підтримане проживання та стаціонарний догляд», – зазначила Катерина Колтунова.

Учасники обговорили організацію роботи транзитних центрів, розгортання Центрів життєстійкості та залучення людей старшого віку до активного життя через проєкт «Університет третього віку». Також представники громад висвітлили практичні моделі надання послуг притулку, стаціонарного догляду та підтриманого проживання. Окремо презентували приклад міжрегіональної співпраці – релокацію психоневрологічного закладу із Запорізької області до Надлацької громади Кіровоградщини, де облаштували приміщення для підтриманого проживання 64 осіб.

У межах трьох панельних дискусій присутні розібрали цей практичний досвід на прикладі конкретних територій. Зокрема, обговорили кризове реагування та першочергову адаптацію ВПО у Кропивницькій, Кіровоградській та Кременчуцькій громадах, а також організацію тривалого догляду в Суботцівській, Надлацькій та Петриківській громадах. Крім того, фахівці окреслили чіткі кроки для переходу людей від проживання у тимчасових прихистках до повноцінної інтеграції в місцеві громади.

07.08.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/majzhe-700-vpo-na-kirovogradschini-pratsevashtuvalisya-z-pochatku-2026-roku>

Майже 700 ВПО на Кіровоградщині працевлаштувалися з початку 2026 року

Від початку 2026 року послугами Кіровоградського обласного центру зайнятості та його місцевих підрозділів скористалися 2660 внутрішньо переміщених осіб, 690 із них уже працевлаштовані. Найбільше ВПО знайшли роботу в Кропивницькому та Олександрійському районах.

У Кропивницькому районі працевлаштували 300 ВПО, в Олександрійському – 237, Новоукраїнському – 85, Голованівському – 68.

Серед територій області найбільше працевлаштованих внутрішньо переміщених осіб зафіксовано у Кропивницькій міській громаді – 139 осіб та Олександрійській міській громаді – 111 осіб.

Серед інших громад найвищі показники мають:

- Світловодська міська громада – 58 працевлаштованих ВПО;
- Знам'янська міська громада – 39;
- Петрівська селищна громада – 36;
- Олександрівська селищна громада – 24;
- Новомиргородська міська громада – 20;
- Маловисківська міська громада – 19;
- Благовіщенська міська громада – 15;
- Гайворонська міська та Вільшанська селищна громади – по 14 осіб.

03.08.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/derzhavna-pidtrymka-simej-iz-ditmy-cherez-poslugu-munitsypalna-nyanya/>

Державна підтримка сімей із дітьми через послугу «Муніципальна няня»

Послуга «Муніципальна няня» – це державна компенсація вартості догляду за дитиною, яку батьки або опікуни сплачують няні. Програма допомагає сім'ям поєднувати виховання дітей із роботою та іншими важливими справами.

На період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування компенсація надається громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які є батьками або опікунами:

- дитини з інвалідністю віком до 6 років;
- дитини віком до 6 років, яка має тяжкі захворювання (тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні (орфанні) захворювання, онкологічні та онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу, гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, тяжкі травми, потребує трансплантації органа або паліативної допомоги, але інвалідність ще не встановлено);
- дитини віком до 6 років, якщо один із батьків або опікунів є особою з інвалідністю I або II групи;
- дитини віком до 3 років, якщо один із батьків або опікунів є внутрішньо переміщеною особою;
- дитини віком до 6 років, яка проживає у громаді, де через безпекову ситуацію не працюють заклади дошкільної освіти.

Для ВПО та сімей із громад, де не працюють дитячі садки, передбачені додаткові умови при оформленні компенсації. Відтак, один із батьків або опікунів повинен відповідати хоча б одній із таких вимог:

- офіційно працювати;
- бути зареєстрованим як фізична особа – підприємець;
- перебувати на обліку в центрі зайнятості як безробітний (не більше 6 місяців);
- проходити професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації;
- брати участь у громадських роботах;
- брати участь у заходах із забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави.

Компенсація виплачується у розмірі 100 % мінімальної погодинної заробітної плати, установлені на 1 січня відповідного року, за кожну годину догляду.

Максимальний обсяг компенсації – до 165 годин на місяць, що наразі становить до 8647 грн щомісяця.

Звертаємо увагу, якщо на території громади, де проживає заявник, відновлюють роботу заклади дошкільної освіти, право на компенсацію за цією підставою припиняється.

Для оформлення компенсації необхідно надати заяву про надання компенсації послуги «муніципальна няня», копію договору між заявником та муніципальною нянею, документи, що підтверджують оплату послуг няні (банківська виписка, касовий або товарний чек, розрахункова квитанція тощо) за місяць, у якому подається заява.

Додатково для ВПО та сімей із громад, де не працюють дитячі садки, надається довідка з місця роботи про зайнятість та неперебування у відпустці для догляду за дитиною, довідка за формою ОК-7 (для підприємців), довідка центру зайнятості про перебування на обліку як безробітного (за потреби), ваучер або довідка про проходження навчання, перепідготовки чи підвищення кваліфікації (за відповідної підстави), рішення органу місцевого самоврядування про припинення діяльності закладів дошкільної освіти.

05.08.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/shhe-p-yat-rodyn-vnutrishno-peremishhenyh-osib-otrymaly-tymchasove-zhytlo-v-modulnomu-mistechku/>

Ще п'ять родин внутрішньо переміщених осіб отримали тимчасове житло в модульному містечку

Ще п'ять родин із числа внутрішньо переміщених осіб стали новими мешканцями модульного містечка. Цього дня тимчасове житло отримали десятеро людей.

Усі домогосподарства перебували на позачерговому обліку. Дві родини заселили до інклюзивних квартир, спеціально облаштованих для людей із

порушеннями опорно-рухового апарату, які потребують безбар'єрного середовища.

Заселення модульного містечка триває з квітня цього року. За цей час тимчасовим житлом уже забезпечено 46 родин із числа внутрішньо переміщених осіб. Серед мешканців – сім'ї, які виховують дітей з інвалідністю, родини, у складі яких є люди з інвалідністю, особи, які проходять лікування онкологічних захворювань або потребують ендопротезування, а також громадяни, евакуйовані з прикордонних територій Сумської області.

Поселення до модульних будинків здійснюється відповідно до затверджених критеріїв і черговості. Перевага надається особам, які перебувають на позачерговому або першочерговому обліку. Остаточне рішення щодо надання житла ухвалює спеціальна комісія за наявності вільних квартир.

Проект із забезпечення тимчасовим житлом реалізується завдяки спільним зусиллям міжнародних партнерів, Сумської міської ради та Департаменту соціального захисту населення.

Подати документи для поселення до тимчасових модульних споруд на умовах короткострокового проживання можуть:

- внутрішньо переміщені особи, які перебувають на обліку в Сумській міській територіальній громаді;
- постраждалі домогосподарства Сумської міської територіальної громади, житло яких було зруйноване або стало непридатним для проживання.

Документи приймають у Департаменті соціального захисту населення Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Харківська, 35 (1-й поверх, Громадська приймальня).

Довідково. Станом на сьогодні в черзі на отримання тимчасового житла перебуває 121 домогосподарство, з них 1 – на позачерговому обліку, 95 – на першочерговому та 25 – на загальному.

05.08.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/vitalij-bunechko-zhytomyrshhynu-iz-robochym-vizytom-vidvidav-ministr-u-spravah-gromad-terytorij-ta-vnutrishno-peremishhenyh-osib-ukrayiny-vitalij-bezgin/>

Віталій Бунечко: Житомирщину із робочим візитом відвідав Міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України Віталій Безгін

Житомирщина стала першим регіоном, який із робочим візитом відвідав новопризначений Міністр у справах громад, територій та внутрішньо

переміщених осіб України Віталій Безгін. До візиту Міністра долучився начальник Житомирської ОВА Віталій Бунечко.

Робоча зустріч відбулася у Брусилові й зібрала очільників громад області, народних депутатів та представників міністерства для відвертої й предметної розмови.

Для більшості присутніх у залі Віталій Безгін не потребував довгих представлень, адже кожен керівник громади знає його особисто вже давно. Він стояв біля витоків реформи децентралізації та роками послідовно відстоював інтереси місцевого самоврядування. Наша область була і залишається одним із лідерів впровадження цієї реформи, тож активний прямий зв'язок та спільна робота з міністерством триватимуть і надалі.

Під час зустрічі Міністр окреслив основні пріоритети державної регіональної політики. У межах розмови детально зупинилися на нагальних питаннях кожної громади. Насамперед це стосувалося створення належних умов для внутрішньо переміщених осіб та будівництва житла для ВПО. Порушили теми міжнародної співпраці, залучення інвестицій та відновлення житомирщини.

Від початку повномасштабного вторгнення Житомирщина прийняла понад 128 тисяч переселенців, і сьогодні понад 73 тисячі людей продовжують будувати своє життя саме тут. В області діє 3 обласні та 78 місцевих програм підтримки, а майже половина переселенців працездатного віку вже працевлаштована або проходить перекваліфікацію.

Символічно, що зустріч відбулася саме в Брусилові, адже тут зараз за підтримки естонської компанії Harmet будують багатоквартирний будинок на 18 квартир вартістю 950 тисяч євро для 60 переселенців, а громада зі свого боку повністю фінансує прокладання необхідної інфраструктури.

Також обговорили й інші масштабні проєкти за підтримки міжнародних партнерів.

06.08.2026

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://www.cg.gov.ua/index.php?id=550628&tp=page>

За місяць обов'язкової евакуації з прикордоння Чернігівщини виїхала понад сотня осіб

З 1 липня цього року, відколи оголошено обов'язкову евакуацію з 19 населених пунктів області, евакуйовано 101 людину, зокрема 30 дітей і 9 маломобільних громадян. При цьому кількість офіційних відмов перевищила чотири сотні. А це – майже третина населення, яке підлягає обов'язковій евакуації.

Про це сьогодні повідомив під час брифінгу в медіацентрі ОВА заступник директора Департаменту з питань цивільного захисту та оборонної роботи ОДА Володимир Селюченко.

«Вживаються всі необхідні заходи, вся інформаційна робота направлена на те, щоб у першу чергу евакуювати сім'ї з дітьми. На сьогодні у визначених населених пунктах ще залишається 91 дитина», – розповів спікер, висловивши сподівання, що ближче до закінчення літніх канікул родини з дітьми інтенсивніше виїжджатимуть із небезпечних територій.

Загалом, за словами Володимира Селюченка, найбільшою проблемою у проведенні евакуації є прив'язаність людей до будинків, присадибних ділянок та свого господарства. Тому й проводиться постійна роз'яснювальна робота та інформування на місцях як щодо забезпечення житлом, так і допомогою із самим переїздом.

«На сьогодні у нас визначено дев'ять місць тимчасового проживання. Це шість модульних містечок та три гуртожитки, розрахованих на 1428 ліжко-місць. Наразі у цих місцях проживає 417 внутрішньо переміщених осіб. Розселення відбувається за сімейним принципом. Крім того, у гуртожитках закладів освіти передбачено 298 ліжко-місць», – зазначила директорка Департаменту соціального захисту населення ОДА Валентина Лугова.

Вона додала, що спільно з РВА та громадами триває робота над розширенням житлового фонду:

«У громадах визначено 42 житлові будинки, які громадяни готові здавати в оренду безкоштовно для осіб, які евакуюються з прикордоння. Цю інформацію ми щотижнево оновлюємо і доводимо до районних військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування, які безпосередньо інформують старостинські округи. Також працюємо з сільгосптоваровиробниками, які готові залучити сім'ї у громади, придбати їм житло з подальшою його передачею у приватну власність».

Наприклад, з цією метою приватне підприємство «Фортуна» у селі Світанок Парафіївської громади готове придбати п'ять житлових будинків і працевлаштувати людей.

Втім громади, жителі яких підлягають евакуації, прагнуть зберегти населення, перемістивши громадян в інші, відносно безпечніші населені пункти в межах цієї ж громади. Так, Городнянська ТГ для цього вже придбала 15 будинків, Корюківська – три.

Важливо, що для осіб з інвалідністю та людей старшого віку, які потребують цілодобового стороннього догляду, пропонуються ліжко-місця в геріатричних закладах, що в підпорядкуванні Департаменту соціального захисту населення ОДА. Є й у громадах 52 вільних ліжко-місця у відділеннях стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.

Валентина Лугова нагадала, що триває формування соціального житла у громадах. На це спрямований експериментальний проєкт, який передбачає придбання будинків коштом державної субвенції у сільській місцевості для тимчасового проживання ВПО.

Евакуйовані особи отримують соціальні виплати як внутрішньо переміщені особи. Крім того, додаткову допомогу надають міжнародні партнери. Так, ЮНІСЕФ та УВКБ ООН через партнерські організації надають

одноразову грошову допомогу: понад 12 тисяч гривень на особу. А Міжнародний Червоний Хрест здійснює виплату коштів на покриття транспортних витрат: 65 тисяч гривень на домогосподарство для тих, хто виїжджає з територій, де оголошена обов'язкова чи часткова евакуація.

Загалом в області зареєстровано 69 245 внутрішньо переміщених осіб, із них 14 316 – діти віком до 18 років, 29 400 – люди з інших регіонів.

07.08.2026

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/v-ova-vidbulas-zustrich-iz-predstavnikami-rad-z-pitan-vpo/>

В ОВА відбулась зустріч із представниками Рад з питань ВПО

Підтримка внутрішньо переміщених осіб і надалі залишається одним із пріоритетів роботи Волинської ОВА. Сьогодні, під час чергової зустрічі з представниками Рад ВПО, органів влади та громадських організацій обговорили найактуальніші питання – забезпечення житлом, роботу Рад ВПО, захист прав переселенців, працевлаштування та підготовку громад до реалізації нових державних програм.

Т.в.о. начальника Волинської ОВА Роман Романюк вкотре окреслив головне завдання влади – не лише чути людей, але й оперативно реагувати на їхні потреби.

«Підтримка внутрішньо переміщених осіб залишається пріоритетом у роботі Волинської ОВА. Ми готові до відкритого діалогу, готові чути людей і, найголовніше, готові оперативно вирішувати проблемні питання, або ставити конкретні завдання відповідним службам», – підкреслив Роман Романюк.

До зустрічі також доєднався представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Максим Шкльода, який закликав переселенців не залишати без уваги випадки порушення своїх прав. Якщо людина не отримала належної відповіді від органів влади, соціальних служб чи має проблеми з виплатами або отриманням необхідної інформації, вона може звернутися до Представництва Омбудсмана, зокрема за новим коротким номером гарячої лінії 1678.

Однією з тем зустрічі стала власне діяльність Рад ВПО. Як повідомила директорка обласного департаменту соціального захисту населення Оксана Гобод, нині такі ради працюють при ОВА, чотирьох районних військових адміністраціях та у 22 громадах області. Водночас у частині територіальних громад їх ще необхідно створити або оновити відповідно до нових вимог законодавства.

Голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Волинській ОВА Ірина Пилипенко звернула увагу, що після останніх змін у законодавстві Ради ВПО отримали значно ширші повноваження. Відтепер вони не лише представлятимуть інтереси переселенців, а й здійснюватимуть моніторинг

їхніх потреб, братимуть участь у зборі інформації, напрацюванні пропозицій для органів влади та контролюватимуть вирішення актуальних питань. Вона також закликала громади перевірити, чи чинний склад Рад ВПО, адже після двох років роботи їх необхідно переобрати відповідно до встановленого порядку, а за потреби – залучити нових фахівців, зокрема юристів.

Вкотре йшлося про житлові питання. Волинь продовжує працювати над залученням державних коштів для ремонту приміщень та створення нових місць проживання для переселенців. Вже підготовлені проєкти для Нововолинської та Володимирської громад, які дадуть змогу облаштувати додаткові місця для проживання ВПО та покращити умови у гуртожитках, повідомила Оксана Гобод.

«Конкретні дії говорять про серйозність намірів. Наше завдання – якісно реалізувати державні програми, щоб область і надалі могла залучати додаткові кошти для створення нових місць проживання та покращення умов для внутрішньо переміщених осіб», – прокоментував цей напрямок роботи Роман Романюк.

Під час обговорення також звернули увагу громад на необхідність уже зараз готувати проєктно-кошторисну документацію для майбутніх об'єктів. Це дозволить швидше отримати державне фінансування у наступних бюджетних періодах. Благодійний фонд «Рокада», який представила регіональна координаторка Волинського осередку БФ Тетяна Франчук, підтвердив готовність допомагати громадам із підготовкою документів та консультуванням щодо реалізації житлових проєктів.

Крім того, представники внутрішньо переміщених осіб порушили питання працевлаштування. Зокрема, прозвучала пропозиція від Олени Горбенко, члена обласної Ради з питань ВПО та уродженки міста Щастя Луганської області, розміщувати на сайтах профільних департаментів та громад актуальні вакансії – наприклад, у закладах освіти чи охорони здоров'я. А також активніше залучати переселенців до роботи за сумісництвом, адже багато з них залишаються висококваліфікованими фахівцями, більша частину заробітку яких іде на оплату найманого житла.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

04.08.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4150982-u-litvi-proponuut-vidiluti-ponad-12-mln-na-pidtrimku-ukrainskih-bizenciv.html>

У Литві пропонують виділити понад €12 млн на підтримку українських біженців

Міністерство фінансів Литви подало на розгляд уряду проєкт постанови, яким пропонується виділити Міністерству соціального захисту та праці понад 12,2 млн євро для покриття витрат, пов'язаних із наданням допомоги українським біженцям.

Про це повідомляє Укрінформ з посиланням на Delfi.

Згідно з проєктом документа, кошти планують виділити за рахунок державних запозичень. Основну частину фінансування – майже 11,94 млн євро – спрямують на компенсацію витрат, понесених у квітні-червні 2026 року. Йдеться, зокрема, про виплату різних видів соціальної допомоги.

Ще 310 тис. євро передбачено на фінансування заходів у період із 1 липня до 30 вересня 2026 року. Ці кошти планують використати на соціальну опіку над неповнолітніми без супроводу та дітьми, які залишилися без батьківського піклування, надання соціальних послуг іноземцям, одноразові виплати на облаштування, а також компенсацію витрат на навчання дітей.

Крім того, 2,8 тис. євро пропонується спрямувати Агентству з прийому та інтеграції для покриття витрат, пов'язаних з інтеграцією осіб, які прибули з України.

Передбачається, що кошти розподілятимуться між муніципалітетами відповідно до порядку, затвердженого міністром соціального захисту та праці, із забезпеченням контролю за їхнім цільовим використанням.

Проєкт постанови ще має розглянути та затвердити уряд Литви.

05.08.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4151048-timcasovij-zahist-es-vidzavtra-zminue-pravila-dla-ukrainskih-colovikiv-prizovnogo-viku.html>

Тимчасовий захист: ЄС змінює правила для українських чоловіків призовного віку

В Офіційному журналі Європейського Союзу опублікували рішення Ради ЄС про продовження тимчасового захисту для українців, які залишили країну через повномасштабну агресію Росії. Документ також запроваджує нові умови для окремих категорій заявників.

Про це повідомляє Укрінформ з посиланням на рішення, оприлюднене в Офіційному журналі ЄС.

Згідно з документом, тимчасовий захист продовжено ще на рік – до 4 березня 2028 року.

Рішення набуває чинності сьогодні, 5 серпня.

Водночас документ уточнює умови надання тимчасового захисту новим заявникам. Зокрема, його не надаватимуть особам, які не зможуть підтвердити виконання військових обов'язків відповідно до законодавства України.

У рішенні зазначається, що така вимога запроваджується з урахуванням поточних оборонних потреб України. Для підтвердження виконання військових обов'язків держави-члени ЄС зможуть вимагати відповідні документи або інші докази.

Нові правила застосовуватимуться лише до заяв, поданих після набуття рішенням чинності. Вони не поширюються на українців, які вже користуються тимчасовим захистом у державі-члені ЄС і безперервно зберігатимуть цей статус.

«Тимчасовий захист слід надавати лише особам, які можуть надати компетентним органам держави-члена докази того, що вони, де це можливо, виконують свої військові зобов'язання», – йдеться в рішенні Ради ЄС.

05.08.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4151249-sku-i-specppredstavnica-es-uzgodili-podalsi-kroki-sodo-pidtrimki-ukrainciv-u-evropi.html>

СКУ і спецпредставниця ЄС узгодили подальші кроки щодо підтримки українців у Європі

Делегація Світового конгресу українців на чолі з президентом Павлом Гродом провела зустріч зі спеціальною посланницею Європейського Союзу у справах українців у ЄС Ільвою Йоганссон.

Сторони обговорили майбутнє понад чотирьох мільйонів українців, які перебувають у країнах ЄС під тимчасовим захистом через повномасштабну війну Росії проти України, передає Укрінформ з посиланням на СКУ.

Під час зустрічі Павло Грод подякував Ільві Йоганссон за її роль у продовженні режиму тимчасового захисту для українців до березня 2028 року, а також за підтримку створення Альянсу діаспори для відновлення України.

Основною темою переговорів стало майбутнє українців після завершення дії тимчасового захисту. Учасники зустрічі наголосили на необхідності забезпечити передбачуваний перехід до сталих правових статусів, які водночас збережуть можливість добровільного повернення до України. Ільва Йоганссон підтвердила, що жодного українця не

примушуватимуть повертатися до України, а отримання довгострокового статусу проживання не позбавлятиме права повернутися додому.

Президент СКУ представив три ключові принципи організації: забезпечення реального вибору між поверненням до України та легальним життям за кордоном; вироблення єдиного підходу ЄС замість різних національних політик; а також інтеграцію українців без втрати мови, культури та національної ідентичності.

Окрему увагу сторони приділили розвитку мережі «Хабів єдності», працевлаштуванню українців, добровільному поверненню після війни, а також протидії російській дезінформації та зростанню антиукраїнських настроїв у деяких країнах Європейського Союзу.

За результатами зустрічі СКУ та офіс Спеціальної посланниці домовилися започаткувати регулярний структурований діалог із питань майбутнього українських громад у Європі. Також сторони працюватимуть над спільною рамкою досліджень потреб переміщених українців і координацією інформаційної роботи через канали, яким довіряють українські громади.

Крім того, СКУ долучиться до пілотного проєкту добровільного повернення та відновлення України, а одну з наступних зустрічей присвятять протидії російській дезінформації щодо українських біженців.

«Рішення найближчих років визначать життя понад чотирьох мільйонів людей і майбутнє самої України... Сьогодні ми домовилися перетворити наше партнерство на постійну рамку: регулярний діалог, спільні дослідження та довірену комунікацію з українськими громадами», – заявив президент СКУ Павло Грод.

Своєю чергою Ільва Йоганссон наголосила, що українці, які нині перебувають у країнах ЄС, є «великою інвестицією в майбутнє України та Європейського Союзу», а підтримка України має тривати як під час війни, так і в період майбутньої відбудови.

Як повідомляв Укрінформ, 15 липня країни-члени ЄС погодилися продовжити термін дії тимчасового захисту для громадян України до березня 2028 року, а 30 липня Рада ЄС формалізувала це рішення.

В Офіційному журналі Європейського Союзу опублікували рішення Ради ЄС про продовження тимчасового захисту для українців, які залишили країну через повномасштабну агресію Росії. Документ також запроваджує нові умови для окремих категорій заявників. Згідно з документом, тимчасовий захист продовжено ще на рік – до 4 березня 2028 року.

Рішення набуває чинності 5 серпня.

06.08.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4151735-na-porozi-tarifnogo-apokalipsisa-hto-zahistit-pereselenciv.html>

На порозі тарифного апокаліпсиса: хто захистить переселенців

Чому окремий механізм захисту ВПО має стати частиною тарифної реформи ще до першого підвищення плати за житлово-комунальні послуги

Україна з горем навіп готується до переходу на економічно обґрунтовані тарифи. Але за нинішніх доходів населення тарифна реформа ризикує перетворитися на комунальну катастрофу, а для мільйонів переселенців – на справжній ВПОкаліпсис.

Людина може опинитися за порогом навіть чужого, орендованого дому.

ПЛАТІЖКИ НЕПОСИЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ

Розмови про майбутнє підвищення тарифів зазвичай починаються з того, скільки насправді мають коштувати газ чи електроенергія. Але значно важливіше інше питання: скільки українські родини здатні платити вже сьогодні? І чи зможуть платити завтра?

На початок 2026 року заборгованість населення за житлово-комунальні послуги сягнула 113,4 млрд грн. Лише за останній квартал 2025-го вона зросла на 12,5%. Після сезонного зменшення у першому кварталі борг усе одно перевищував 101 млрд грн. Найгірше люди розраховувалися за тепло і гарячу воду – сплатили лише 87,2% нарахованої суми.

Ще промовистіша динаміка виконавчих проваджень. Станом на початок липня 2026 року в Єдиному реєстрі боржників налічувалося майже 830 тисяч боргів за комунальні послуги. Лише за перше півріччя додалося понад 108 тисяч нових проваджень. Порівняно з початком 2021 року їх кількість зросла більш ніж удвічі.

Майже 62% проваджень формально завершені, але це не означає, що люди розраховувалися. Часто причина значно прозаїчніша: у боржника немає офіційного доходу чи майна, на яке можна звернути стягнення. Це вже не статистика фінансової недисциплінованості. Це статистика неплатоспроможності.

І санкції цілком реальні: пеня, судовий наказ, арешт рахунків, заборона розпоряджатися майном, відключення окремих послуг. У крайніх випадках виконавче провадження може дійти й до примусової реалізації житла.

Отже, тарифний апокаліпсис для частини українських родин – це не страшилка про майбутнє. Він уже почався: з першої платіжки, яку людина відкладає, бо мусить вибирати між комуналкою, їжею та ліками.

ВІДМОРОЖЕНИЙ МОРАТОРІЙ

Формально під час воєнного стану діє мораторій на підвищення тарифів на газ, тепло і гарячу воду. Але він не накриває захисним куполом усю комунальну платіжку. І аж ніяк не означає, що її остаточна сума заморожена.

Поза межами мораторію залишаються холодна вода і водовідведення, управління багатоквартирними будинками, вивезення відходів та низка супутніх послуг. Тому основні тарифи можуть централізовано не переглядати, а загальна сума до сплати все одно зростатиме.

У Львові, наприклад, з 1 серпня сукупний тариф на водопостачання і водовідведення зріс більш ніж удвічі – до 56,38 грн за кубометр.

З 1 серпня на 25% підвищено й тариф Укренерго на передачу електроенергії – до 928,45 грн за МВт-год. Населення не побачить цього окремим рядком у квитанції, але зрештою відчує у вартості води, товарів, транспорту та послуг. Бізнес і комунальні підприємства закладатимуть додаткові енергетичні витрати у собівартість.

Отже, маємо своєрідну «тарифну матрешку»: усередині формально незмінної ціни на світло ховається подорожчання всього, що за допомогою електроенергії виробляють, перевозять, охолоджують, підігрівають і продають.

«ЕКОНОМІЧНО ОБҐРУНТОВАНИЙ» АБСУРД

Оновлені домовленості з МВФ передбачають підготовку поступового переходу до тарифів на газ та електроенергію, які покриватимуть витрати енергетичного сектору. Підвищення може розпочатися з 2027 року, але перед цим держава має оцінити чинну систему субсидій і створити ефективнішу адресну підтримку вразливих родин.

Економічна логіка зрозуміла: пошкоджена енергетика потребує грошей на ремонти, резерви та відновлення. Абсурд починається там, де економічно обґрунтованою вважають лише ціну ресурсу, але не дохід людини, яка має цей ресурс оплачувати.

У 2026 році мінімальна зарплата в Україні становить 8647 грн – приблизно 173 євро. Це у три з половиною рази менше за найнижчу мінімальну зарплату в ЄС – 620 євро у Болгарії. Українська мінімальна пенсія становить 2595 грн, а чверть пенсіонерів отримують менш як 4 тисячі грн на місяць.

За оцінкою Світового банку, у 2025 році за національною межею бідності перебувало 41,6% населення – проти 37% рік тому. А в першому кварталі 2026 року реальний ВВП скоротився на 0,6% у річному вимірі.

Тому перехід до ринкових цін без відповідного зростання доходів загрожує не оздоровленням енергетичного сектору, а комунальним апокаліпсисом. Якщо тариф покриває економічні витрати підприємства, але забирає критичну частину сімейного бюджету, він може бути бездоганно обґрунтованим у бухгалтерській таблиці – і абсолютно непіднімним у реальному житті.

Не можна підтягувати платіжки до Європи, залишаючи зарплати, пенсії та соціальні виплати далеко позаду. Інакше в сухому залишку реформи, яку виношують під підвищеним тиском МВФ, матимемо лише вбивчий абсурд і реальний фінансовий крах домогосподарств.

ЗВИЧАЙНИЙ ВПОКАЛІПСИС?

Для внутрішньо переміщених осіб здоров'я всього і вся ризикує перетворитися на справжній ВПОкаліпсис.

Для більшості родин комунальні платежі є платою за користування власним житлом. Переселенець часто спочатку платить за право жити в чужому помешканні, а потім – за світло, воду і тепло в ньому.

Водночас орендоване житло – нерідко старе, не утеплене й енергетично не ефективне. Орендар не може самостійно замінити вікна, утеплити стіни чи модернізувати систему опалення, але саме він щомісяця оплачує всі тепловтрати.

Навіть за доволі стриманими оцінками Міжнародної організації міграції 59% родин ВПО вже обмежують користування комунальними послугами, 75% повністю або частково витрачають заощадження, а 17% мають борги за оренду.

Отже, переселенці входять у тарифну реформу не з фінансовою подушкою, а з уже затягнутим на шиї борговим зашморгом.

Для них підвищення тарифів означатиме не лише необхідність споживати менше. Воно може призвести до втрати орендованого житла. Власник не чекатиме, доки накопичиться критична заборгованість: він просто розірве оренду або відмовиться продовжувати домовленість. Особливо якщо договір не офіційний, а комунальні рахунки оформлені на самого власника.

Хто має захистити переселенців? Держава – але не черговою виплатою постфактум. Потрібен окремий тарифний запобіжник для ВПО: автоматичний доступ до субсидії за фактичним місцем проживання, врахування сукупних витрат на оренду й комунальні послуги, а також гарантована підтримка мешканців місць тимчасового проживання та соціального житла.

Тому окремий механізм захисту ВПО має стати частиною тарифної реформи ще до першого підвищення. Інакше адресна допомога традиційно наздоганятиме людину вже після того, як її адреса знову зміниться – цього разу на «нікуди».

Переселенці не повинні вдруге втрачати дах над головою – цього разу не через російський обстріл, а через українську платіжку.

Максим Ткаченко, народний депутат України, співзасновник ГО «ВПО України».

05.08.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/podatкова-znizhka-orendu-zhitla-vpo-umovi-1785956138.html>

Податкова знижка за оренду житла для ВПО: умови та необхідні документи

Внутрішньо переміщені особи можуть повернути частину сплаченого ПДФО за витрати на оренду житла. Для цього потрібно подати податкову декларацію та підтвердити право на знижку документами.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Державну податкову службу.

Що таке податкова знижка

Податкова знижка – це можливість повернути частину сплаченого податку на доходи фізичних осіб за рахунок витрат, які платник здійснив протягом звітного року та документально підтвердив.

Для її отримання потрібно подати річну податкову декларацію про майновий стан і доходи – зробити це необхідно до 31 грудня року, наступного за звітним.

До знижки можна включити лише фактично понесені витрати, підтверджені квитанціями, чеками, платіжними документами або договором, у якому зазначені вартість послуг і строки оплати.

Хто з ВПО має право на знижку

Право на податкову знижку за оренду житла виникає за двох умов. По-перше, платник та члени його сім'ї першого ступеня споріднення не мають у власності придатного для проживання житла (крім житла на тимчасово окупованих територіях).

По-друге, платник не отримує передбачених законодавством бюджетних виплат для компенсації витрат на проживання.

Які документи потрібні

Для підтвердження права на знижку до податкового органу за місцем обліку потрібно подати податкову декларацію про майновий стан і доходи, копію довідки про взяття на облік ВПО, копію договору оренди житла та документи, що підтверджують оплату оренди.

Крім того, знадобляться відомості для ідентифікації членів сім'ї, а також документи, які підтверджують відсутність умов, що позбавляють права на знижку.

Такими документами можуть бути витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно або інформація від органів соцзахисту про неотримання адресної допомоги на проживання.

Важливі нюанси

Договір оренди житла має бути укладений у письмовій формі – саме він підтверджує факт орендних відносин між власником житла та мешканцем.

Подати декларацію можна до податкового органу, в якому платник перебуває на обліку.

У разі зміни адреси проживання або інших персональних даних ВПО мають повідомити про це податкову, подавши відповідну заяву для внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків.

06.08.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/sotsialne-zhitlo-ukrayini-kih-5-mistah-zbuduyut-1786011619.html>

Соціальне житло в Україні: у яких 5 містах збудують перші будинки за кошти ЄІБ

Перші пілотні проєкти соціального житла в Україні реалізують у п'яти громадах. На їхнє будівництво Європейський інвестиційний банк вже виділив частину із запланованого фінансування.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на заяву голови Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олени Шуляк.

Які міста стали учасниками проєкту

За словами Шуляк, першими містами, де з'явиться соціальне житло, стали Кропивницький, Кременчук, Львів, Миколаїв та Житомир.

Йдеться про пілотний проєкт, який реалізують за підтримки Європейського інвестиційного банку. Загалом фінансова установа погодилася надати 400 млн євро на будівництво соціального житла, із яких Україна вже отримала 100 млн євро.

Вона уточнила, що спочатку на участь у проєкті подали заявки 25 громад. Після кількох етапів відбору до фіналу дійшли п'ять громад. Зараз їхні фінансові моделі передані до Міністерства фінансів для оцінки фінансової стійкості. Після цього ЄІБ розпочне фінансування.

Коли почнеться будівництво

Шуляк повідомила, що будівництво першого соціального житла відбуватиметься паралельно з підготовкою законопроекту про фонд житла соціального призначення.

Документ планують ухвалити наступного року, однак європейські партнери погодилися розпочати фінансування ще до його прийняття через значну потребу в соціальному житлі, насамперед для внутрішньо переміщених осіб.

За її словами, у пілотних громадах передбачено саме нове будівництво житла, яке перебуватиме у власності громад. Водночас у профільному комітеті та міністерстві також обговорюють можливість формування фонду соціального житла за рахунок викуплених квартир або частини житла від забудовників.

Хто зможе отримати соціальне житло

Як зазначила Шуляк, рішення про надання житла, умови соціальної оренди та її вартість кожна громада ухвалюватиме самостійно на сесіях місцевих рад.

Пріоритетне право на соціальне житло матимуть багатодітні сім'ї, люди з інвалідністю, родини військовослужбовців і загиблих захисників, а також діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Вона також наголосила, що соціальне житло не варто плутати з доступним. У рамковому законі «Про основні засади житлової політики» передбачено, що право на той чи інший механізм підтримки визначатиметься залежно від доходів сім'ї.

Якщо родина може скористатися пільговою іпотекою чи іншими інструментами придбання житла, їй пропонуватимуть доступне житло. Якщо ж рівень доходу цього не дозволяє, вона зможе претендувати на соціальну оренду.

За словами Шуляк, орендна плата за соціальне житло в середньому становитиме не більше 25-30% доходу родини, однак розраховуватиметься індивідуально. Для окремих сімей або громадян така оренда може бути безкоштовною.

Вона додала, що реалізація пілотного проєкту в п'яти містах дасть змогу відпрацювати модель, яку в майбутньому планують поширити на інші громади України.

07.08.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/viplati-vpo-serpni-koli-nadiydut-groshi-ta-1786074566.html>

Виплати ВПО у серпні: коли надійдуть гроші та хто може їх витратити

У серпні 2026 року внутрішньо переміщені особи продовжать отримувати державну допомогу на проживання за встановленим графіком, однак окремим категоріям переселенців необхідно вчасно оновити свої дані.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на постанову Кабінету Міністрів №709.

Коли ВПО отримають допомогу у серпні

Як і раніше, кошти надходитимуть у два етапи протягом місяця – до 15-го та до 28-го числа. Точна дата зарахування залежить від швидкості опрацювання платежів Державною казначейською службою та банківськими установами.

Розміри виплат у 2026 році залишаються незмінними: дорослі переселенці отримують по 2000 гривень на місяць, а сім'ї з дітьми та особи з інвалідністю – по 3000 гривень.

Фінансову підтримку для найбільш вразливих категорій ВПО надають протягом 30 місяців із моменту першого оформлення допомоги.

Кому потрібно оновити дані, щоб не втратити виплати

Уряд нагадує, що окремі категорії ВПО мають своєчасно актуалізувати інформацію, інакше виплати можуть припинити.

Особисто звернутись до органів Пенсійного фонду України або ЦНАПу необхідно громадянам, які:

- змінили місце проживання чи склад сім'ї;
- уперше оформлюють допомогу на дитину;
- раніше отримали відмову у призначенні виплат, але після підтвердження відповідності критеріям доходу хочуть поновити допомогу (наразі граничний дохід становить 10 380 гривень на одну особу);
- хочуть переглянути рішення про призначення допомоги через зміну майнового стану.

Своєчасне оновлення персональних даних є ключовою умовою безперервного отримання державної підтримки – це дозволяє уникнути затримок із виплатами та забезпечує адресне спрямування бюджетних коштів тим переселенцям, які найбільше цього потребують.

03.08.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/novosti-obschestvo/povernennya-lyudej-borotba-z-bidnistyu-ta-spravedlivij-mir-terehov-nazvav-prioriteti-derzhavi.htm>

Повернення людей, боротьба з бідністю та справедливий мир: Терехов назвав пріоритети держави

Головною передумовою повернення українців додому, зокрема до прифронтових громад, є настання довготривалого та справедливого миру, заявив голова Асоціації прифронтових міст та громад Ігор Терехов. Окремим гострим викликом він назвав бідність, яка сьогодні охопила третину українських родин. Про це очільник АМПП розповів під час робочого візиту до Дніпра.

«У кожного міста повинен бути чіткий план дій, чіткий економічний проєкт, чіткий проєкт повернення людей. Для нас дуже важливо, щоб до цього долучилися міжнародні партнери, до створення таких проєктів, які будуть якими для того, щоб люди поверталися», – зазначив він.

Щодо бідності, Терехов уточнив масштаб проблеми та назвав її одним із головних викликів після війни.

«Вона торкається сьогодні всіх, вона виходить на перший план, окрім війни, звісно. Бо сьогодні кожна третя родина живе на межі бідності, і це неприпустимо», – сказав він.

За словами голови Асоціації, громади-члени АПМГ спільно просуватимуть пакет законодавчих ініціатив на підтримку людей – зокрема встановлення мінімальної заробітної плати на рівні 10 тисяч гривень і мінімальної пенсії на рівні 6 тисяч гривень, зниження ПДВ на продукти першої необхідності до 5% та підвищення доступності лікарських засобів.

«Я впевнений, що будемо ставити ці питання перед центральною владою та відстоювати інтереси прифронтових міст і громад», – наголосив Ігор Терехов.

Також разом зі студентами, аспірантами та керівниками вишів він обговорив запропоновані Асоціацією зміни до проведення НМТ для випускників із прифронтових територій, підтримку студентських стартапів, молодіжне кредитування та перше робоче місце.

«Нам сьогодні потрібен новий менеджмент для міст і держави. Молодь має бути залучена до державницьких рішень, стажувань, роботи в муніципалітетах. Саме молоді визначати, якою буде Україна в майбутньому», – констатував очільник АПМГ та анонсував проведення у вересні Молодіжного форуму Асоціації.

Окрему увагу Терехов приділив промисловості, яка, на його думку, має стати одним із драйверів повоєнного відновлення України, залучення інвестицій і створення нових робочих місць.

«Ви працюєте і робите неймовірне. Ваші підприємства створені та розвиваються вже під час повномасштабної війни, і це справді мужній крок», – підкреслив він.

04.08.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/novosti-obschestvo/molod-obirae-ukrainu-novi-mozhlivosti-dlya-tih-hto-povernuvsyia-z-okupatsii-ta-deportatsii.htm>

«Молодь обирає Україну»: нові можливості для тих, хто повернувся з окупації та депортації

Учасники пілотного проекту «Молодь обирає Україну» зібралися у Києві, щоб познайомитися з подальшими етапами ініціативи, обговорити свої плани на майбутнє та можливості, які відкриваються перед ними після повернення додому. Це юнаки та дівчата віком 18–23 років, які повернулися в Україну після депортації, примусового переміщення або тривалого перебування у середовищі тотального примусу на тимчасово окупованих територіях.

Серед них – 18-річний Данило із Запорізької області. Після повернення він продовжив навчання в Україні та мріє знайти роботу, щоб реалізувати себе.

«Захід дуже цікавий. Видно, що держава приділяє увагу розвитку молоді, адже саме молоді люди є основою майбутнього нашого суспільства.

Для мене важливо знайти хорошу роботу, щоб реалізувати себе та допомагати своїй родині», – каже Данило.

Саме для таких молодих людей Фонд Ріната Ахметова у партнерстві з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Міністерством молоді та спорту України реалізує проєкт «Молодь обирає Україну». Він допомагає адаптуватися, визначитися з професійним шляхом і будувати майбутнє в Україні.

«Для нас робота з молоддю – це абсолютний пріоритет. Це також один із ключових пріоритетів нашого засновника, пана Ріната Ахметова. Цей пілотний проєкт ми реалізуємо саме за його ініціативи та особистим рішенням», – зазначила Наталія Ємченко, голова наглядової ради Фонду Ріната Ахметова.

Генеральна директорка Фонду Ксенія Сухова наголосила, що ініціатива покликана закласти основу для масштабної системної допомоги на державному рівні:

«Мета цього проєкту – допомогти державі створити національну програму, завдяки якій молоді люди бачитимуть і розумітимуть можливості, що є в Україні, повертатимуться сюди та чітко усвідомлюватимуть, який шлях і які перспективи відкриваються перед ними. Наше завдання – не лише допомогти, а й розкрити їхній потенціал, дати можливість самореалізуватися в Україні саме так, як вони мріють».

Під час зустрічі також відбулася панельна дискусія «Люди, які створюють майбутнє України». Спікери наголосили: повернення додому є лише першим кроком, після якого починається тривалий процес адаптації. Адже це справа не одного дня, а тривала й наполеглива робота, що потребує підтримки, нових можливостей та часу для відновлення й самореалізації.

«Це 3, 6, 18 місяців довгої праці для того, щоб діти адаптувалися на новому місці, згадали своє коріння, щоб вони поборолі всі негаразди і пережили той травматичний досвід, який вони мали на тимчасово окупованій території або в російській федерації», – наголосила Оксана Червякова, Представниця Уповноваженого Верховної Ради України з прав дитини.

Заступник голови Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей Кирило Лапко також наголосив на важливості об'єднання ресурсів та експертиз держави, правозахисної інституції та благодійної організації. Така взаємодія дозволяє створити комплексну модель підтримки, яку після завершення пілотного етапу планують масштабувати на всю країну з 2027 року.

«Наше завдання – забезпечити належний супровід і надати необхідну допомогу всім дітям та молодим людям, які повертаються. Саме такі моделі, які сьогодні розвиваються в межах цього пілотного проєкту, можуть стати міцною основою для майбутніх державних і національних рішень», – підкреслив Кирило Лапко.

У пілотному етапі проєкту «Молодь обирає Україну» візьмуть участь 20 молодих людей. Програма передбачає шість місяців інтенсивної роботи та рік

індивідуального супроводу. Учасникам допомагатимуть здобути освіту чи професію, знайти роботу та успішно розпочати самостійне життя. Комплексна допомога охоплює кілька напрямів: психологічну та медичну підтримку, профорієнтацію й освітні можливості, сприяння працевлаштуванню, соціальну адаптацію, наставництво, юридичний супровід, а також житлові рішення для учасників пілотного проєкту.

07.08.2026

Delo.ua

<https://delo.ua/news/arrestovanii-gotel-odesa-mozut-viddati-dlya-prozivannya-pereselenciv-470442/>

Арештований готель «Одеса» можуть віддати для проживання переселенців

Готельний комплекс «Одеса» може стати першим арештованим об'єктом нерухомості, частину якого використовують для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє Delo.ua з посиланням на пресслужбу АРМА.

Практичні кроки реалізації цього механізму т.в.о. голови АРМА Ярослава Максименко обговорила під час виїзного засідання міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав ВПО та інших постраждалих від російської агресії» в Одесі.

Готельний комплекс налічує 175 номерів, розрахованих на проживання від двох до чотирьох осіб. Агентство опрацьовує можливість передбачити в майбутніх договорах управління обов'язкове резервування частини номерного фонду для потреб переселенців.

Механізм передачі та потенціал житлового фонду АРМА

Закон України «Про АРМА» дозволяє передавати арештовані об'єкти в управління через відкритий конкурс або за рішенням Кабінету Міністрів України з умовою розміщення ВПО.

Метою реформи відомства є забезпечення ефективної роботи активів, збереження їхньої економічної цінності, поповнення держбюджету та розв'язання суспільно важливих завдань.

Наразі в управлінні відомства перебувають житлові об'єкти, готелі та санаторії загальною площею близько 36,7 тис. кв. м. З урахуванням нормативу у 9 кв. м на особу, цей наявний ресурс потенційно дає змогу забезпечити тимчасовим житлом понад 4 тисячі внутрішньо переміщених осіб.

04.08.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-zlochiny-proti-ukraintsiv-u-polshchi-ne-lishe-zasudzhuetsya-usikh-prityaguyut-do-vidpovidalnosti-bosatskiy>

Злочини проти українців у Польщі не лише засуджуються – усіх притягують до відповідальності, – Босацький

Польська влада рішуче реагує на хвилю злочинів на ґрунті національної ненависті проти українців: майже всіх осіб, причетних до нападів останніми тижнями, вже затримали

Про це в інтерв'ю ведучому Антону Борковському заявив заступник міністра закордонних справ Польщі Марчін Босацький.

За словами дипломата, між Києвом і Варшавою зберігається постійний політичний діалог на всіх рівнях, навіть попри складні моменти у двосторонніх відносинах.

«Відбувся діалог між президентом Зеленським і прем'єр-міністром Дональдом Туском, між міністром Сибігою та міністром Сікорським, а також на моєму рівні. Тож цей діалог є», – зазначив Босацький.

Він додав, що під час останніх контактів сторони обговорили стратегічну допомогу Україні, координацію в межах Європейського Союзу, двосторонню економічну, військову та політичну співпрацю, а також складні історичні питання.

«Мені здається, що ми рухаємося в правильному напрямі, щоб зменшити напруженість. Це в інтересах і поляків, і українців», – наголосив заступник глави польського МЗС.

Окремо Босацький прокоментував випадки нападів на українців у Польщі, запевнивши, що держава жорстко реагує на такі злочини.

«Хочу вже зараз дуже чітко сказати: хвиля злочинів на ґрунті національної ненависті проти українців у Польщі не лише засуджується, з нею рішуче борються влада, поліція та прокуратура», – заявив він.

За словами посадовця, правоохоронні органи вже затримали практично всіх осіб, які останніми тижнями вчиняли словесні або фізичні напади на українців.

«Практично всіх людей, які останніми тижнями вчиняли словесні чи фізичні напади на українців, затримали, і вони постануть перед судом», – сказав Босацький.

Він також повідомив, що в польській прокуратурі створено спеціальний підрозділ для боротьби зі злочинами на ґрунті ксенофобії.

«У прокуратурі створили спеціальний підрозділ для боротьби зі злочинами на ґрунті ксенофобії. Він, як і поліція, працює дуже добре й ефективно. Це побажання нашого уряду», – підсумував заступник міністра закордонних справ Польщі.

04.08.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-rezerv-stane-perepustkoyu-dlya-timchasovogo-zakhistu-v-es-dlya-cholovikiv-prizovnogo-viku-z-31-lipnya>

«Резерв+» стане перепусткою для тимчасового захисту в ЄС для чоловіків призовного віку з 31 липня

Рада ЄС продовжила тимчасовий захист для переміщених осіб з України до 4 березня 2028 року, але для чоловіків призовного віку, які звертатимуться за захистом уперше після 31 липня 2026 року, тепер діятиме нова умова – вони муситимуть підтвердити виконання військового обов’язку офіційним документом, зокрема через застосунок «Резерв+».

Про це йдеться в рішенні Ради ЄС, опублікованому в Офіційному журналі Європейського Союзу.

Нова вимога не поширюється на тих, хто вже користується тимчасовим захистом у певній країні ЄС станом на 30 липня 2026 року і безперервно зберігає цей статус надалі – вона стосується лише нових заявників.

Тягар доведення покладається на самого заявника. Доказом дозволу на законний виїзд з України вважатиметься сам факт легального перетину кордону або відповідний штамп у паспорті. Якщо ж законність виїзду підтвердити такими способами неможливо, заявник муситиме надати органам країни ЄС офіційний документ – паперовий чи електронний, наприклад із застосунку «Резерв+» – що підтверджує звільнення від військового обов’язку або його виконання.

У Раді ЄС нагадують: за міжнародними стандартами дезертирство та ухилення від призову самі по собі не вважаються підставою для міжнародного захисту.

Рішення пояснюють масштабом ситуації: наразі тимчасовим захистом у Євросоюзі користуються майже 4,4 млн переміщених осіб з України, а загальна кількість реєстрацій залишається відносно стабільною – близько 4,3 млн, з незначною тенденцією до зростання.

За оцінкою Міжнародної організації з міграції, станом на грудень 2025 року в самій Україні налічувалося 3,712 млн внутрішньо переміщених осіб, 71% з яких перебувають у такому статусі понад два роки. За даними ООН, у 2026 році близько 10,8 млн людей в Україні потребують невідкладної гуманітарної допомоги.

04.08.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-ponad-84-milyona-ukraintsiv-zaraz-perebuvayut-za-kordonom-lubinets>

Понад 8,4 мільйона українців зараз перебувають за кордоном, – Лубінець

Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець повідомив, що станом на сьогодні за межами України перебувають понад 8,4 мільйона громадян

Про це Лубінець сказав на щорічній Нараді керівників закордонних дипломатичних установ України, гасло якої цього року – «Відновлення миру і лідерство України».

За словами омбудсмена, дипломатія сьогодні – це не лише міжнародні зустрічі й переговори, а й турбота про людей, які чекають на повернення додому, захист своїх прав і справедливість.

Саме тому, наголосив Лубінець, обов'язок держави – зробити так, щоб кожен із понад 8,4 мільйона українців за кордоном знав: Україна про нього пам'ятає і готова захищати його права.

Скільки українців виїжджало за кордон: як змінювалися офіційні оцінки

Нагадаємо, масовий виїзд українців за кордон розпочався після російської агресії у 2014 році, а після початку повномасштабного вторгнення РФ у лютому 2022 року набув безпрецедентних масштабів.

За даними ООН, станом на початок 2024 року за кордоном перебувало близько 6,5 млн біженців з України, більшість із яких залишилися у країнах Європи.

За даними ООН, станом на 2025 рік із 9,4 млн українців, змушених покинути домівки, 5,6 млн перебували за кордоном, переважно в країнах Європейського Союзу, а решта – 3,8 млн – залишалися внутрішньо переміщеними особами.

У травні 2026 року очільник МЗС Андрій Сибіга заявляв, що вимушено за кордоном перебувають близько 8 млн українців.

А вже у червні 2026 року сам Лубінець наводив дещо іншу цифру: за даними УВКБ ООН, з 2022 року за кордон виїхали понад 5,7 млн українців, а якщо рахувати з початку російської агресії у 2014 році – 8,5 млн осіб.

05.08.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-chekhiya-ukrayinski-choloviky-tymchasovyy-zakhist/33822477.html>

Від сьогодні Чехія припиняє надавати тимчасовий захист військовозобов'язаним українцям

Від 5 серпня українців, які прибули до Чехії і не виконали військовий обов'язок в Україні, більше не матимуть права на отримання тимчасового захисту.

«Країни ЄС, включаючи Чехію, більше не надаватимуть тимчасового захисту тим, хто досягнув призовного віку та не виконав свого обов'язку військової служби. Наш уряд з самого початку наполягав на цьому обмеженні тимчасового захисту, і я ціную те, що нам вдалося досягти згоди щодо цього. Нові правила, серед іншого, розвантажать наші системи охорони здоров'я та соціального забезпечення», – заявив напередодні очільник МВС Чехії Любомір Метнар.

За даними чеського МВС, це рішення обмежить «кількість новоприбулих на десятки відсотків».

Як повідомляли медіа, у 2025 році з України до Чеської Республіки приїхало більше чоловіків, ніж жінок. Такий статистичний показник з'явився вперше від 2022 року і ця тенденція продовжувалася. Кількість українських чоловіків працездатного віку в Чехії за рік зросла на понад 20 тисяч – до 132 тисяч.

Однією з причин зміни співвідношення стало рішення української влади, яка наприкінці серпня 2025 року дозволила виїжджати за кордон чоловікам віком від 18 до 22 років. Після цього кількість молодих українців, які прибували до Чехії, помітно зросла.

За словами речниці чеського МВС Гани Малої, восени 2025 року в окремі періоди до країни приїжджало понад тисячу молодих чоловіків на тиждень. На початку 2026 року їхня кількість знизилася до кількох сотень щотижня.

05.08.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/choloviky-bizhentsi-tymchaovyy-zakhyst-ukrayintsi-obmezheniya/33822603.html>

«Доведеться пояснювати, чому вони тут». У ЄС запрацювали нові правила тимчасового захисту для українських чоловіків

Поки у Чехії та Німеччині повідомляли про зростання кількості українських чоловіків, Європейський союз ухвалив рішення обмежити

надання тимчасового захисту для військовозобов'язаних. Нові правила набули чинності з 5 серпня 2026 року.

Німецький політолог і дослідник міграції Дітріх Тренгардт вважає, що це рішення може послабити суспільну критику, пов'язану з тим, що одні українці ризикують життям на війні, тоді як інші перебувають у безпеці за кордоном. Водночас, припускає він, чоловікам, які вже живуть у країнах Євросоюзу, доведеться частіше пояснювати, чому вони за кордоном, чи працюють і чи отримують соціальну допомогу.

Проект Радіо Свобода «Ти як?» розповідає все, що відомо про нові правила.

4 серпня в Офіційному журналі ЄС опублікували рішення Ради Європейського союзу про продовження тимчасового захисту для українців ще на один рік – до 4 березня 2028-го.

Водночас новоприбулі військовозобов'язані українці зможуть отримати тимчасовий захист, якщо підтвердять законність свого виїзду з України. Зокрема, відміткою в паспорті про законний перетин кордону, документом у паперовій чи електронній формі, який підтверджує звільнення від військового обов'язку. На українців, які вже мають тимчасовий захист у ЄС, ці зміни не поширюються.

Такі зміни Рада ЄС обґрунтовувала необхідністю одночасно захищати українців, які виїхали через війну, і враховувати потребу України забезпечувати власну оборону. Там наголошували, що механізм тимчасового захисту має враховувати «легітимні потреби України» та не перешкоджати її здатності захищатися від російської агресії.

Раніше в Раді ЄС повідомляли, що нові правила набудуть чинності наступного дня після їхньої публікації в Офіційному журналі. Відтак вони почали діяти 5 серпня 2026 року. Це також підтвердили в Міністерстві внутрішніх справ Чехії, де вже заявили про обмеження.

«Не кожна людина може просто повернутися»

Німецький політолог і соціолог Дітріх Тренгардт, який досліджує міграційні процеси та інтеграцію біженців у Європі, припускає, що нові обмеження можуть послабити суспільну критику. Вона пов'язана з тим, що одні українці ризикують життям на війні, тоді як інші перебувають у безпеці за кордоном. За його словами, у суспільному сприйнятті українські біженці знову частіше асоціюватимуться з жінками та дітьми, які потребують захисту.

«Для чоловіків, яких уже прийняли, юридично нічого не змінюється. Однак у суспільстві їм, можливо, частіше доведеться пояснювати, чому вони перебувають, до прикладу, у Німеччині. На ставлення до них також може впливати те, чи знайшли вони роботу».

За словами Тренгардта, найбільша суспільна критика може бути спрямована на українських чоловіків, які отримують соціальну допомогу, оскільки саме питання виплат біженцям часто стає предметом дискусій.

«Для жінок, дітей і літніх людей з України, яких уже прийняли, я взагалі не бачу жодних змін, також щодо суспільного прийняття. Я радше припускаю,

що прийом (біженців – ред.) загалом стане більш переконливим і набуде більшої довіри».

Як до обмежень ставляться у європейських країнах?

На початку червня міністр внутрішніх справ Німеччини Александер Добріндт підтримав ідею припинити автоматичне надання тимчасового захисту новоприбулим українським чоловікам. Свою позицію він пояснив зростанням кількості військовозобов'язаних чоловіків з України, які прибувають до ЄС.

За даними Федерального відомства у справах міграції та біженців (BAMF), які наводить видання RND, станом на 30 травня в Німеччині перебували 1 мільйон 349 тисяч воєнних мігрантів з України. Із них 365 тисяч – чоловіки віком від 18 до 63 років. Для порівняння: станом на 8 березня 2025-го в ФРН перебували 1 мільйон 254 тисячі українців, серед яких було 298 тисяч чоловіків.

Таким чином із приблизно 95 тисяч воєнних мігрантів з України, які прибули трохи більше ніж за рік, близько 60% становлять чоловіки, зазначає RND. Видання також припускає, що таке зростання може бути частково пов'язане з рішенням української влади, ухваленим у серпні 2025 року, дозволити виїзд за кордон чоловікам віком від 18 до 22 років.

Добріндт зазначив, що замість автоматичного надання тимчасового захисту українські чоловіки віком від 23 до 60 років могли б проходити звичайну індивідуальну процедуру розгляду заяви про надання притулку, як це відбувалося із сирійськими біженцями.

В інтерв'ю Welt у липні Добріндт також заявив: «Втеча від військового обов'язку не є підставою для надання притулку». За його словами, якщо чоловік не матиме права ні на автоматичний тимчасовий захист, ні на отримання притулку, логічним наслідком буде обов'язок залишити ФРН та повернутися до України.

На початку липня посол України у Німеччині Олексій Макеев в інтерв'ю «Укрінформу» прокоментував заяву Володимира Зеленського про те, що питанням повернення чоловіків мобілізаційного віку, багато з яких виїхали з України незаконно, мають займатися відповідні служби обох країн. За словами дипломата, він поки не готовий розкривати можливі механізми такого повернення, оскільки «вони якраз обговорюються в межах робочої групи».

За словами речника Міністерства внутрішніх справ Чехії Адама Резлера, країна підтримує рішення ЄС щодо обмеження тимчасового захисту для військовозобов'язаних українців, адже, на його думку, «це рішення зменшить кількість новоприбулих і може сприяти зменшенню тиску на чеські потужності». Чехія нині приймає найбільшу кількість біженців з України на душу населення серед країн Європейського союзу.

24 липня в коментарі виданню Novinky.cz Резлер повідомив, що за останній місяць до Чехії прибуло 3 675 чоловіків з України. Із них 1 676 – віком від 18 до 65 років, що становить майже 46%. Загалом, за даними видання, у країні перебувають понад 130 тисяч українських чоловіків цієї вікової

категорії. Загальна кількість воєнних мігрантів з України в Чехії становить понад 393 тисячі осіб.

Водночас речник МВС зазначив, що Чехія не очікує масового переїзду українських біженців з інших держав-членів. За словами Резлера, особа, яка вже має тимчасовий захист в одній країні, не може його отримати в іншій.

Польща також підтримала обмеження щодо надання тимчасового захисту для військовозобов'язаних українців. Водночас, за словами заступника міністра внутрішніх справ Мацея Душчика, нові правила суттєво не вплинуть на ситуацію в країні, оскільки Польща раніше скасувала спеціальний закон, який регулює допомогу українським біженцям.

Як пише видання Rzeczpospolitej з посиланням на Управління у справах іноземців Польщі, за перші п'ять місяців 2026 року українці подали 992 заяви на отримання тимчасового захисту. Із них 550 – від чоловіків призовного віку. Позитивне рішення ухвалили лише щодо 78 заявників, серед яких було вісім дорослих чоловіків.

У Норвегії новоприбулі українські чоловіки віком від 18 до 60 років, за окремими винятками, вже не отримували тимчасового захисту. Таке рішення уряд країни ухвалив у березні 2026-го. За словами міністерки юстиції та громадської безпеки Астрі Аас-Хансен, із осені 2025 року до країни прибуло «забагато переселенців, особливо молодих чоловіків». Водночас новоприбулі чоловіки з України можуть звернутися із заявою про надання притулку за загальною процедурою, зазначила посадовиця.

05.08.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/irlandiya-vidkryto-pryjom-zayav-na-zhutlo/>

Ірландія відкрила заявки на продовження державного житла для українців

Продовження державного житла в Ірландії для українців стало доступним із 4 серпня 2026 року. Подати заяву можуть громадяни України, які зараз проживають у комерційному житлі, наданому за державним контрактом, та не можуть самостійно знайти інше помешкання.

Департамент юстиції, внутрішніх справ та міграції Ірландії оприлюднив конкретні терміни й умови подання заяв на продовження державної житлової підтримки. Прийом заяв триватиме до 11 вересня 2026 року включно. Продовжувати цей термін уряд не планує.

Дозволи для бенефіціарів тимчасового захисту в Ірландії подовжено до 4 березня 2027 року. Пояснюємо умови, документи та права.

Хто може подати заяву на продовження державного житла в Ірландії

Заявка призначена для українців, які:

- перебувають в Ірландії під тимчасовим захистом;
- проживають у комерційному житлі, оплаченому державою;

- мають труднощі з переходом до самостійного проживання;
- хочуть надалі отримувати державну підтримку з житлом.

Уряд Ірландії поступово припиняє використання готелів та іншого комерційного житла для розміщення українців. Закриття таких об'єктів розпочинається в серпні 2026 року та має завершитися до березня 2027 року. Водночас люди, які мають суттєві перешкоди для самостійного проживання, можуть звернутися по подальшу житлову підтримку.

Українцям в Ірландії пояснили, як продовжити державну житлову підтримку. Хто має право, куди подавати заяву та які документи потрібні.

Як подати заявку на продовження державного житла

Заяву необхідно заповнити онлайн на офіційному сайті уряду Ірландії та додати документи, які підтверджують обставини заявника.

Крайній термін подання – 11 вересня 2026 року. Після завершення цього періоду нові заявки приймати не будуть.

Що потрібно знати мешканцям Citywest

Для мешканців Citywest Reception Centre перший етап прийому заяв проходив окремо наприкінці червня 2026 року і вже завершився.

У разі позитивного рішення заявників можуть переселити до одного з визначених державних центрів:

- Inchmore House у графстві Оффалі;
- PuncHESTOWN у графстві Кілдер;
- St Malachy's у графстві Лаут;
- Kill Equestrian Centre у графстві Кілдер.

Подання заяв на продовження державного проживання в Ірландії вже відкрито. Крайній термін, умови для українців і можливі центри розміщення.

Чи потрібно подавати заяву, якщо центр ще не закривається

Подати заявку повинні всі мешканці державного комерційного житла, які хочуть претендувати на подальшу підтримку. Це стосується не лише людей, які вже отримали повідомлення про закриття свого центру протягом найближчих трьох місяців.

Якщо заяву не подати до встановленого терміну, автоматичного продовження державного проживання не передбачено.

Коротко про продовження житла для українців

Подання заяв на продовження державного житла в Ірландії для українців відкрите з 4 серпня до 11 вересня 2026 року. Заявку потрібно оформити онлайн, не відкладаючи її до останнього дня. Рішення про надання подальшої підтримки ухвалюватиметься індивідуально після перевірки інформації та документів заявника.

06.08.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/ispaniya-zarahuye-roky-tymchasovogo-zahystu-pr/>

Іспанія зарахує роки тимчасового захисту до строку постійної резиденції: що це означає для українців

Постійна резиденція в Іспанії стала реальнішою перспективою для українців, які вже кілька років проживають у країні за тимчасовим захистом. Іспанська влада офіційно підтвердила, що цей період зараховуватиметься до п'ятирічного строку легального безперервного проживання, необхідного для оформлення довгострокової резиденції.

Постійна резиденція в Іспанії: Що змінилося

Мова йде про документ Instrucciones SEM 2/2026, який 22 червня 2026 року затвердила Secretaría de Estado de Migraciones – іспанське Держсекретаріат з питань міграції, що діє при Міністерстві інклюзії, соціального забезпечення та міграції. Інструкція регулює перехід від тимчасового захисту (наданого на підставі рішення Ради ЄС 2022/382) до інших видів дозволів на проживання.

Головне нововведення: роки, прожиті в Іспанії зі статусом тимчасового захисту, тепер повністю зараховуються до п'ятирічного терміну легального безперервного проживання, який є обов'язковою умовою для отримання національної довгострокової резиденції (*residencia de larga duración nacional*). Раніше цей період міг не братися до уваги при підрахунку строку.

Як зареєструвати дитину в Україні, якщо вона народилася за кордоном в 2026 році

Які ще можливості з'явилися

Окрім довгострокової резиденції, документ прямо передбачає, що власники тимчасового захисту можуть подаватися на інші типи дозволів, не виїжджаючи з Іспанії – за умови, що відповідають вимогам конкретної процедури. Серед них:

- дозвіл на проживання і роботу;
- дозвіл через so-звану *arraigo* (вкорінення) – тут врахування прожитих років стосується вже дворічного терміну, встановленого для цієї процедури;
- проживання як член сім'ї громадянина Іспанії;
- окремі категорії за законом про підтримку підприємців (для кваліфікованих фахівців, підприємців тощо, якщо це передбачено конкретним видом дозволу).

Постійна резиденція в Іспанії: українцям зарахують період тимчасового захисту до необхідних п'яти років легального проживання.

Важливий нюанс: інструкція не означає автоматичного надання нового статусу всім, хто має тимчасовий захист. Вона лише відкриває можливість

подати заяву – кожен випадок все одно розглядається окремо, за вимогами конкретної процедури.

Короткий підсумок

Іспанія офіційно затвердила документ SEM 2/2026, який регулює перехід з тимчасового захисту на інші дозволи проживання.

Роки з тимчасовим захистом повністю зараховуються до п'ятирічного терміну для довгострокової резиденції. Ці ж роки частково враховуються і при поданні на arraigo (там термін – два роки). Можна також перейти на дозвіл проживання і роботи чи інші категорії – без виїзду з Іспанії.

Інструкція не гарантує автоматичного надання нового статусу – вимоги конкретної процедури потрібно виконати окремо.

03.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/u-polshhi-zroslo-kilkist-zlochiniv-proti-ukra%20%D1%97nciv-yaki-zakhodi-vzhito-mvsia/>

У Польщі зросла кількість злочинів проти українців. Які заходи вжито МВСiА?

Останнім часом зросла кількість злочинів на ґрунті національної неприязні. Як зазначив політолог Рафал Хведорук, «феномен міграції майже завжди викликає негативну реакцію з боку певної частини суспільства».

Депутатка від Громадянської коаліції Зофія Чернов поставила запитання у Сеймі міністру внутрішніх справ та адміністрації про заходи, вжиті для протидії зростаючій кількості злочинів на ґрунті ненависті та забезпечення безпеки всіх людей у Польщі.

Заступник міністра внутрішніх справ та адміністрації Чеслав Мрочек повідомив, що кількість злочинів на ґрунті ненависті зростає. У 2025 році їх було зареєстровано 1018, що на 30% більше, ніж у 2024 році. Віє зазначив, що для моніторингу цих злочинів вже призначено національних та державних координаторів поліції. Нещодавно було створено спеціальну робочу групу. У 2024 році Генеральний прокурор створив групу для боротьби з мовою ненависті та злочинами на ґрунті упередженості.

Мрочек наголосив, що «нещодавні обурливі події та злочини в Польщі є певною мірою результатом того, що відбувається в публічному просторі, а саме, прийняття агресії та жорстокої мови».

Своєю чергою Рафал Хведорук, політолог Варшавського університету, «феномен міграції майже завжди викликає негативні реакції в деяких верствах суспільства, що може перетворитися на поведінку щодо іноземців».

Хведорук також згадав про зміну польсько-українських відносин. Він додав, що протягом тривалого часу провідні партії відкрито не порушували теми, які викликали суспільні емоції навколо відносин з Україною. За його словами, в результаті «створився простір, який захопили екстремістські групи. Це, у свою чергу, може сприяти зростанню ксенофобії та теорій змови».

Політолог розглядає це, перш за все, як бажання боротися за виборців. Він зазначив, що PiS намагається надолужити втрачений час.

«Були запропоновані рішення для підтримки біженців, але бракувало належного пояснення їхньої потреби та цілісної стратегії інтеграції. Це могло сприяти зростанню відчуття несправедливості та, як наслідок, соціальній напруженості, – пояснила психологиня з Університету SWPS.»

04.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/skilki-ukra%d1%97nciv-otrimueh-socialnu-dopomogu-v-polshhi/>

Скільки українців отримує соціальну допомогу в Польщі?

Зпочатку повномасштабної війни в Україні мільйони біженців прибули до Польщі, але лише невелика частина з них наразі має право на соціальну допомогу, яку надає голова Управління у справах іноземців.

Згідно з останнім звітом Управління у справах іноземців щодо громадян України, які користуються тимчасовим захистом у Польщі, соціальну допомогу, що призначається головою Управління у справах іноземців, отримують приблизно 2300 осіб.

Загальна кількість українських біженців у Польщі становить 960 000 – 980 000 осіб, відповідно соціальну допомогу отримує незначна частина громадян України. Дані також показують, що серед бенефіціарів 55% чоловіків та 45% жінок.

У звіті зазначається, що підтримка надається двом категоріям українців. Приблизно 1300 осіб, які розміщені в центрах для біженців, отримують кошти на проживання, харчування, медичне забезпечення.

Ще приблизно 1000 громадян України, які проживають поза центрами, отримують щомісячну грошову допомогу для покриття витрат на проживання та харчування.

05.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/koli-vtrachayut-chinnist-dovidki-pro-timchasovij-zakhist-u-polshhi-ta-chi-potribno-%d1%97kh-ponovlyuvati/>

Коли втрачають чинність довідки про тимчасовий захист у Польщі та чи потрібно їх поновлювати?

В Управлінні у справах іноземців нагадує, що з 5 березня 2026 року голова Управління у справах іноземців більше не видає довідки, що підтверджують надання тимчасового захисту.

Згідно з чинним законодавством, українцям, які прибули до Польщі після початку повномасштабної війни в Україні, з метою отримання притулку, необхідно отримати PESEL UKR, який власне і є підтвердженням статусу тимчасового захисту. Ті, хто має PESEL зі статусом UKR, також мають можливість завантажити на свій мобільний пристрій електронний документ, який є посвідкою на проживання.

Довідки, що підтверджують надання тимчасового захисту, видані іноземцям головою Управління у справах іноземців до 5 березня 2026 року, втрачають силу до 4 березня 2027 року. Протягом періоду дії цих документів їхні власники мають можливість подати заявку на отримання номера PESEL UKR без необхідності виїжджати з території Республіки Польща та повторно в'їжджати на цю територію.

Якщо громадянин України, який мав довідку від голови Управління у справах іноземців, отримав номер PESEL UKR, довідку буде анульовано.

Особи, які користуються тимчасовим захистом та мають довідки, видані Керівником Управління у справах іноземців до 5 березня 2026 року, мають, серед іншого, вільний доступ до ринку праці, але для них існує додатковий обов'язок для польської установи, яка доручає роботу іноземцю, повідомити районне управління праці про доручення роботи іноземцю протягом 7 днів з моменту початку роботи іноземцем. Таке повідомлення подається онлайн через систему praca.gov.pl

Управління у справах іноземців дотримується позиції, що якщо іноземець, який має таку довідку, розпочав роботу до 5 березня 2026 року, то немає обов'язку подавати таке повідомлення стосовно цієї конкретної роботи. Однак такий обов'язок виникне, якщо іноземець влаштується на нову роботу.

07.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/pislya-seri%d1%97-zhorstokikh-napadiv-na-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-senat-ukhvaliv-rezolyuciyu/>

Після серії жорстоких нападів на українців у Польщі Сенат ухвалив резолюцію

Сенатори одноголосно підтримали резолюцію, яка засуджує прояви ксенофобії, расизму та мови ненависті та закликає до рішучих дій для протидії таким явищам.

В ухваленому документі Сенат висловив глибоку стурбованість випадками ворожнечі, які відбуваються в Польщі. Резолюцію буде опубліковано в Monitor Polski.

У документі наголошується, що Польща здавна сприймається як країна відкритості та толерантності. Сенатори наголосили, що кожен – незалежно від походження, національності, мови чи релігії – має право жити, працювати та навчатися в атмосфері, вільній від страху, дискримінації та презирства. Сетат

зсудив усі прояви ксенофобії, расизму, мови ненависті та фізичного насильства, особливо щодо дітей. У резолюції зазначено, що залякування та приниження будь-кого є недопустимим.

Сенатори звернулися до всіх учасників суспільного життя – релігійних об'єднань, уряду та місцевого самоврядування, закладів освіти, громадських організацій, ЗМІ та громадян – з проханням вжити заходів для побудови взаємоповаги, зміцнення громадянської та міжкультурної освіти та протидії упередженням.

У резолюції також викладено переконання, що Польща залишатиметься країною, в якій права людини, толерантність, взаємопідтримка та повага до інших будуть основою суспільного життя, а кожен зможе почуватися в безпеці та розвиватися без страху дискримінації чи насильства.

07.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/glawnoe/u-polshhi-planuyut-povernuti-ukra%21%97ncyam-pravo-na-otrimannya-okremikh-vidiv-dopomog-do-sejmu-podano-novijj-zakonoproehkt/>

У Польщі можуть повернути українцям право на отримання окремих видів допомог: в Сеймі новий законопроект

Як відомо, з 1 липня цього року у Польщі українці втратили змогу повністю безкоштовно проживати та харчуватися у центрах колективного розміщення (ЦКП). Таке право залишилося лише в певних категорій громадян. До них потрапили: вагітні, люди з інвалідністю та окремі категорії людей похилого віку. Інша частина українців втратила можливість скористатися такою допомогою.

Як повідомляє maneu.pl, Ліва партія Польщі (Klub Lewica) 3 липня подали законопроект, котрий має розширити право користування безкоштовним житлом у ЦКП. Голова Міністерства сім'ї, праці та соцполітики Агнешка Дземьянович-Бонк очікує його позитивного розгляду та сподівається на підтримку колег з коаліції. Вона каже, що зміни законопроекту покликані захищати «деякі вразливі групи».

За словами Агнешки Дземьянович-Бонк із переліку людей, які мали право на безкоштовне проживання та харчування у ЦКП виключено багато вразливих груп. До прикладу, мати з дитиною з інвалідністю має право безкоштовно проживати у ЦКП, а от її інші діти позбавлені цього права.

На думку голови Міністерства сім'ї, праці та соцполітики така ситуація потребує негайного виправлення. Саме тому Ліва партія днями подала до Сейму законопроект, щоб розширити перелік осіб, які мають право на безкоштовне проживання у ЦКП. Сюди пропонують додати:

- матерів-одиначок, які самостійно виховують дітей та не перебувають у шлюбі, або якщо їх партнер не знаходиться в Польщі;

- пенсіонерів, пенсійні виплати яких на 50 % нижче від мінімального розміру пенсійного забезпечення;
- членів сімей, які входять до вразливих груп.

Також в законопроекті пропонується надати українцям доступ до медичного страхування та базової безкоштовної медичної допомоги не залежно від того чи живуть вони в ЦКП і чи входять або ні до переліку вразливих категорій.

Розширення переліку вразливих груп, які мають право на безкоштовне проживання у ЦКП коштуватиме Польщі приблизно у 18 мільйонів злотих, а надання доступу до медстрахування та базової медичної допомоги ще у 80 мільйонів. Проте, такі цифри є виправданими, адже за словами Агнешки Дзем'янович-Бонк, Польща витратить набагато більше, якщо такі люди залишаться без допомоги.

08.08.2026

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/moja-polska-nie-bije-akcja/>

«Моя Польща не б'є, не ображає, не підбурює»: у Варшаві відбулася акція протесту проти насильства, мови ненависті та залякування українців

7 серпня у Варшаві відбулася громадянська акція «Моя Польща не б'є, не ображає, не підбурює». Учасники маніфестації зібралися біля Канцелярії прем'єр-міністра Польщі, вимагаючи від держави протидіяти мові ненависті, насильству та залякуванню українців. Під час акції організатори передали прем'єр-міністру та міністру внутрішніх справ і адміністрації петицію, яку підписали понад 11 тисяч людей. У документі вони закликали державу забезпечувати безпеку всіх мешканців Польщі та протидіяти нападам на людей через їхнє походження, національність чи мову.

«Найгірше – це мовчазний дозвіл на прояви агресії»

Варшава, вечір 7 серпня. Біля Канцелярії прем'єр-міністра Польщі проходить зібрання під гаслом: «Моя Польща не б'є, не ображає, не підбурює», учасники якого вимагають від уряду протидіяти ворожнечі та ненависті щодо українців у Польщі. Люди тримають в руках прапори України, білі квіти та плакати, на яких перелічено випадки словесних і фізичних нападів на українців, що сталися в Польщі протягом 2026 року. Організаторами акції є кілька фондів і громадських рухів: Fundacja Asymetryści, Obywatele RP, Akcja Demokracja, Rubikus help UA і Товариство «Nigdy Więcej».

«Я прийшов, щоб показати, що в Польщі є люди, які підтримують українців, приймають їх і навіть є їхніми друзями. Щоб українці, які тут живуть, не думали, що всі налаштовані проти них, бо це не так. Є окремі люди, і, на жаль, останнім часом їх стало чимало, але я переконаний, що більшість

ставиться до українців доброзичливо. Просто потрібно посилювати це відчуття», – розповів кореспондентці «Нашого вибору» учасник акції Рафал.

Рафал вже не вперше приходить на такі зібрання й планує надалі брати в них участь. Він підкреслює, що його засмучує ситуація, яка останнім часом спостерігається в Польщі, й збільшення кількості нападів на українців.

Як підкреслила в коментарі для «Нашого вибору» одна з організаторок акції – Юстина Грабовська з фонду «Asymetryści» – зростання агресії до українців та обмеження допомоги українським біженцям є обурливими та неприйнятними. Грабовська зазначила, що люди, неприязно налаштовані до українців, завжди були в Польщі. Однак після початку повномасштабного російського вторгнення у лютому 2022 року вони здебільшого не висловлювали своїх поглядів відкрито. Тоді більшість населення активно допомагала Україні, тому такі прояви агресії не знаходили суспільного схвалення. Натомість зараз, за словами Грабовської, з'явився своєрідний мовчазний дозвіл на таку поведінку, зокрема через те, що окремі політичні сили використовують цю тему у своїх виборчих кампаніях. Зростання популярності таких політиків вона назвала тривожним сигналом. Водночас, за її словами, польський уряд не вживає достатньо чітких заходів для протидії проявам ненависті.

«Незрозуміло, чи влада про це забуває, чи просто недостатньо докладається до боротьби з такими проявами. Найгірше – це саме мовчазний дозвіл, адже це дозволяє таким людям виходити з тіні. Ми говоримо їм: ні, ми з цим не погоджуємося. Ми цінуємо Україну та українців. Я особисто захоплююся вашою силою та наполегливістю у боротьбі», – наголосила Юстина Грабовська.

Організаторка акції підкреслила, що українці мають вагомий вплив на розвиток польської економіки, оскільки більшість із них працевлаштована. Тож вони також мають право на захист здоров'я та життя.

«Мета сьогоднішньої акції – нагадати уряду та міністрам, у чому полягає їхня роль і на чиєму вони боці. Вони мають бути на боці прав людини, поваги до людей і захисту слабших, а не на боці націоналістичних проявів. Ми знаємо, до чого може призвести націоналізм, і особливо добре це показала історія Другої світової війни», – говорить Юстина Грабовська.

Понад 11 тисяч підписів під петицією з вимогою вжити рішучих заходів для протидії проявам агресії в бік українців

У руках Юстина Грабовська тримає петицію, яку подали до Міністерства внутрішніх справ та адміністрації, а також через канцелярію прем'єр-міністра. Автори документа закликають вжити рішучих заходів для протидії проявам агресії, які стають щоразу частішими. Серед вимог:

1. Посилення ефективності боротьби зі злочинами, мотивованими упередженнями, зокрема зі злочинами на ґрунті ненависті.
2. Реагування на діяльність самопроголошених патрулів та інші незаконні дії, у тому числі вчинки, які можуть містити ознаки злочину, передбаченого ст. 227 Кримінального кодексу.

3. Розроблення і впровадження державної програми протидії насильству, мотивованому упередженнями, а також кампанії з протидії дезінформації, що поширює ненависть.
4. Регулярне оприлюднення даних про злочини, мотивовані ненавистю, а також про діяльність поліції, прокуратури та державної адміністрації у цій сфері.
5. Представлення плану дій держави щодо забезпечення безпеки всіх осіб, які перебувають під владою Республіки Польща.
6. Створення системної підтримки для жертв злочинів, мотивованих ненавистю, що включатиме психологічну та правову допомогу, а також підтримку у контактах із правоохоронними органами.
7. Систематичне навчання працівників поліції та інших відповідних служб щодо протидії злочинам на ґрунті ненависті та протидії мові ненависті.

«Через брак інформації в польському суспільстві сформувалося багато хибних уявлень про українських біженців. Поширюються міфи про те, як добре їм живеться та які вони нібито отримують бонуси й пільги, хоча це неправда. На мою думку, уряд також має виконувати освітню функцію – чітко пояснювати суспільству, що він робить, для кого і чому. Допомогати тим, хто зазнав нападу, – це звичайний людський і моральний обов'язок. Нашу петицію вже підтримали понад 11 тисяч людей», – підкреслила Юстина Грабовська.

«За рік у Польщі зафіксували майже 1200 злочинів на ґрунті ненависті – на кількасот більше, ніж роком раніше. Водночас дослідження Управління Уповноваженого з прав людини та ОБСЄ свідчить, що повідомляють лише про 5% злочинів, мотивованих ненавистю. Тобто на кожен випадок, який потрапляє до статистики, припадає ще 19, про які держава не знає. Ми вимагаємо від держави адекватної реакції та припинення хвилі ненависті, що набирає сили в Польщі», – підкреслили організатори акції.

Слова підтримки та заклики до припинення агресії в бік українців

Зі сцени лунали слова підтримки в бік українців та заклики припинити ненависть.

Представник руху Obywatel RP заявив, що йому соромно за те, що відбувається в Польщі, а нинішня хвиля ненависті до українців дедалі більше стає частиною суспільного мейнстріму. Він наголосив, що присутність людей на таких акціях важлива, аби показати українцям, які живуть у Польщі, що вони не залишилися самі.

Представники Akcja Demokracja та Komitet Obrony Demokracji закликали політиків не брати участі у «змаганні» за антиукраїнську риторику та наголошували на відповідальності держави за протидію злочинам на ґрунті ненависті. Зокрема, Яцек Вішневський з руху Komitet Obrony Demokracji зазначив, що нинішня хвиля ненависті спрямована не лише проти українців, а й проти інших людей, які живуть у Польщі та яких нападники не вважають «справжніми поляками».

Своєю чергою, українські активісти подякували полякам за підтримку та наголосили на важливості солідарності. Представники громадянського суспільства також говорили про необхідність реагувати на прояви ненависті, протидіяти дезінформації та не залишатися байдужими до нападів на людей через їхню національність.

06.08.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/choloviky-pryzovnogo-viku-mozhut-perebuvaty-v-chehiyi-ne-lyshe-na-pidstavi-8894035>

Чоловіки призовного віку можуть перебувати в Чехії не лише на підставі тимчасового захисту

Застосунок «Резерв +» для багатьох чоловіків призовного віку раптово став символом легальності перебування. Соціальні мережі повнялися твердженнями, що без «Резерв +» у Чехії неможливо продовжити документи, отримати дозвіл на перебування чи взагалі легально залишатися в країні.

«Резерв +» справді набув практичного значення для частини українських громадян, які перебувають у Чехії на підставі тимчасового захисту (dočasná ochrana). Саме цей статус після початку повномасштабної війни Росії проти України став основною формою легального перебування українців у країнах Євросоюзу. Його продовження здійснюється в Чехії за спеціальними правилами, визначеними чеським законом Lex Ukrajina.

Однак найважливіше питання звучить інакше: чи означає це, що «Резерв +» є обов'язковим із погляду Чехії для всіх українських чоловіків, які проживають у цій країні?

Відповідь – ні.

Проблема полягає в тому, що в суспільній дискусії тимчасовий захист почали ототожнювати з усім чеським міграційним законодавством. Насправді це лише один із можливих правових режимів перебування іноземців, спеціально розроблений для людей, які рятуються від війни.

Історично Чеська Республіка має розгалужену систему міграційного права, яка існувала задовго до 2022 року. Основним нормативним актом є закон № 326/1999 Sb. з подальшими змінами й доповненнями «Про перебування іноземців на території Чеської Республіки» (Zákon o pobytu cizinců na území České republiky). Саме він регулює довгострокове проживання, працевлаштування, возз'єднання сім'ї, постійне проживання та інші види міграційних статусів.

І саме ці статуси не пов'язані з вимогою підтвердження військового обліку через «Резерв +» як загальною умовою легального перебування.

Альтернативи:

Насамперед необхідно розуміти, що чоловік призовного віку в Чехії може перебувати не лише на підставі тимчасового захисту.

По-перше, це azyl (притулок) – класичний статус біженця, який надається відповідно до чеського законодавства.

По-друге, doplňková ochrana (додатковий захист), який застосовується до осіб, які не відповідають критеріям класичного біженця, але потребують міжнародного захисту.

По-третє, strpění robytu – спеціальний режим дозволеного перебування у випадках, передбачених законом («віза толерантності»).

По-четверте, zaměstnanecká karta (робоча карта), яка є класичним дозволом на довгострокове проживання з метою працевлаштування.

По-п'яте, EU Blue Card (modrá karta) – дозвіл на проживання для висококваліфікованих працівників, що регулюються загальноєвропейськими правилами, імplementованими у місцеве законодавство.

І, нарешті, возз'єднання сім'ї, зокрема у випадках, коли один із членів сім'ї має trvalý robyt (дозвіл на постійне проживання) або інший відповідний статус у Чехії.

Кожен із цих режимів має власні умови отримання, перелік документів та підстави для видачі дозволу на проживання. І жоден із них не побудований на вимозі обов'язкового використання «Резерв +» як універсального документа для українських чоловіків.

Робоча карта та EU Blue Card

Особливо показовою є ситуація з робочими картами та EU Blue Card.

Робоча карта видається на підставі працевлаштування і пов'язана з трудовими відносинами між іноземцем та чеським роботодавцем. Натомість Blue Card є спеціальним видом дозволу на проживання для висококваліфікованих працівників, який функціонує в межах загальноєвропейської системи залучення кваліфікованих спеціалістів.

Правові засади цієї системи визначені законодавством Європейського союзу, а офіційна інформація щодо умов отримання EU Blue Card у державах-членах, зокрема в Чехії, розміщена на Європейському імміграційному порталі Європейської комісії (EU Immigration Portal).

У цих процедурах ключовими є питання кваліфікації, трудового договору, рівня заробітної плати та дотримання вимог міграційного законодавства Чехії. Підтвердження військового обліку в Україні не є загальною умовою для отримання EU Blue Card.

Возз'єднання сім'ї

На практиці чимало українських чоловіків мають дружин або інших членів сім'ї, які вже отримали trvalý robyt або інший довгостроковий статус у Чехії.

У таких випадках дозвіл на проживання може оформлюватися саме на підставі сімейних зв'язків.

Це окрема процедура, яка регулюється законом № 326/1999 Sb. і має власні юридичні критерії.

Після змін у підходах України до військового обліку за кордоном питання підтвердження військово-облікового статусу почало впливати на окремі консульські процедури та певні адміністративні дії.

Але з цього не випливає, що чеська міграційна система стала залежною від українського застосунку «Резерв +».

Чеські органи влади розглядають насамперед підставу перебування іноземця, а не відомості е-ВОД.

Іншими словами, необхідно чітко розмежовувати обов'язки громадянина України перед Україною та умови легального перебування іноземця в Чехії.

Це різні правові площини.

Тимчасовий захист застосовуються лише як один із механізмів.

Для багатьох українців, які працюють, навчаються, мають сім'ю або проживають у Чехії тривалий час, можуть існувати інші правові підстави для перебування.

Іноді саме вони є більш стабільними та перспективними, ніж режим тимчасового захисту.

«Резерв +» та е-ВОД не є універсальною вимогою з боку Чехії для всіх українських чоловіків, які проживають на території Чехії.

07.08.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/suvorishe-nizh-u-yes-u-chehiyi-viyskovozobovyzanym-dlya-tymchasovogo-zahystu-ne-8894191>

Суворіше, ніж у ЄС: у Чехії військовозобов'язаним для тимчасового захисту не вистачить штампу про виїзд

За рішенням МВС Чехії, єдиним документом, який підтвердить відсутність військового обов'язку для українських чоловіків, буде тільки електронний військово-обліковий документ, причому в роздрукованому на папері вигляді. При цьому рішення Ради ЄС пропонує вважати головним доказом законності виїзду українця, а отже, відсутності претензій до нього української держави, просто український штамп про перетин кордону.

Таку інформацію оприлюднено на сайті Офіційного інформаційного порталу для іноземців Міністерства внутрішніх справ Чехії. Тож чеські умови помітно суворіші, ніж загальні вимоги Європейського союзу, запропоновані Радою ЄС.

Отож у Чехії всі «особи віком від 18 до 60 років, які підлягають військовому обов'язку в Україні», починаючи з 5 серпня 2026 року, подаючись на отримання тимчасового захисту, повинні підтвердити виконання цього військового обов'язку – без цього тимчасовий захист не буде наданий.

Ідеться про прохання і про перший тимчасовий захист, і про повторний тимчасовий захист, якщо він був із якихсь причин втрачений, – а також про

тимчасовий захист із метою спільного проживання сім'ї. Ті, хто вже мав у Чехії тимчасовий захист станом на 4 серпня 2026 року на старих умовах, зможуть продовжувати його й далі без додаткових вимог.

МВС не пояснює, яким чином будуть визначатися «особи віком від 18 до 60 років, які підлягають військовому обов'язку в Україні» – хоча очевидно, що йтиметься в першу чергу про чоловіків, але військовий обов'язок в Україні мають і деякі жінки.

При цьому при подачі заяви на тимчасовий захист від «осіб із військовим обов'язком» віком 18–22 років вимагатиметься обов'язкова реєстрація в українському застосунку «Резерв +», а також надання електронного військово-облікового документа (е-ВОД) у роздрукованому вигляді.

А до «осіб із військовим обов'язком» віком 23–60 років вимога буде значно суворіша: їм необхідно підтвердити, що в їхньому е-ВОД, а також у його роздрукованій версії міститься інформація про звільнення від виконання військового обов'язку. Всі інші можливі підстави невиконання військового обов'язку Чехія не визнає – тільки повне виключення з виконання військового обов'язку.

Щоб підтвердити виконання військового обов'язку (або звільнення від нього, що стосується військовозобов'язаних осіб у віці від 23 до 60 років), е-ВОД можна буде пред'явити працівникові МВС просто з мобільного пристрою в застосунку «Резерв +» – але при цьому необхідно також подати його роздрукованим на папері. Якщо цей документ існує тільки в паперовій формі, він має бути офіційно засвідчений дипломатичним представництвом України не раніше як за 3 робочі дні до подання заяви на тимчасовий захист.

При цьому в повідомленні МВС згадано ще один спосіб, як підтвердити виконання військового обов'язку: подати е-ВОД, підтверджений, як зазначено вище, а також «штамп Державної прикордонної служби України про виїзд, проставлений у чинному закордонному паспорті громадянина України, після видачі рішення». Якого саме рішення і для чого цей штамп, коли з е-ВОД можна обійтися і без нього, міністерство не уточнило.

Ці умови помітно суворіші, ніж ті, які Рада Євросоюзу запропонувала в преамбулі до свого рішення. Там зазначено, що саме доказ легального виїзду з України, зокрема виїзний штамп українського прикордонного контролю, має бути достатнім доказом того, що українська держава не має претензій до даної особи, серед того щодо виконання військового обов'язку. І лише тоді, коли легальний виїзд із України підтвердити неможливо, особа може довести виконання військового обов'язку або винятку з нього паперовим або електронним офіційним документом про це, зокрема в застосунку «Резерв +», заявила Рада ЄС.

Зате ще один елемент застосування в Чехії рішення Ради Європейського союзу трішечки більш сприятливий для українських біженців. Тоді як на рівні ЄС тимчасовий захист для втікачів від війни Росії проти України продовжений іще на рік, до 4 березня 2028 року, в Чехії це продовження відбудеться теж на

повний рік, але від трохи пізнішого терміну – з 31 березня 2027 року до 31 березня 2028-го.

За даними МВС Чехії, ще 2025 року кількість чоловіків із України серед прохачів про тимчасовий захист вперше перевищила кількість жінок – їх було 51,7 відсотка серед новоприбулих; іще 2024 року чоловіків було 43,7 відсотка від новоприбулих. Ситуація змінилася наприкінці серпня минулого року, коли Київ дозволив виїзд за кордон чоловікам у віці 18–22 роки – минулої осені їх, бувало, прибувало до Чехії більш ніж по тисячі на тиждень, повідомляла речниця МВС Гана Мала. На початку року юнаки приїжджали сотнями.

Чехія була в Євросоюзі серед країн, які найактивніше виступали за обмеження в наданні тимчасового захисту боєздатним українцям, неодноразово просила про це і сама Україна.

Як заявив міністр внутрішніх справ Чехії Лубомір Метнар, «наш уряд тривалий час домагається суворіших умов надання тимчасового захисту і високо цінує те, що нам вдалося знайти згоду серед країн-членів ЄС».

«Це рішення обмежить кількості новоприбулих на десятки відсотків. Завдяки цьому також знизиться тиск на наші можливості і настане полегшення для чеської системи охорони здоров'я і соціального захисту», – додав міністр.

05.08.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/dopomoga-ukrayinskim-bizhentsyam-irlandiyi-yaki-zmini-gotuye_n3118025

Частина українців в країні ЄС втраять виплати або житло: кого стосуються зміни

В Ірландії для українських біженців вже зовсім скоро вчергове зміняться правила. Велика частина людей ризикують втратити соціальну підтримку та державне житло.

Вже понад 100 громадських організацій звернулися до уряду Ірландії з попередженням про те, до яких наслідків можуть призвести зміни, що запланувала країна, пише RTE.

Які зміни готуються для українців в Ірландії?

Зміни стосуються українців з інвалідністю, що в Ірландії отримують державне забезпечення житлом в межах статусу тимчасового захисту. І в країні планують скасувати цю програму.

Найгостріша ж частина проблеми стосується допомоги за інвалідністю – Disability Allowance. Українських біженців, що її отримують, можуть змусити офіційно відмовлятися від цієї підтримки в обмін на те, що їм і надалі надаватимуть доступ до державного житла.

Окрім того, мешканцям також повідомляли, що отримання деяких соціальних виплат можуть розцінити як доказ вразливості під час визначення права на проживання. А деяким мешканцям державного житла повідомляли,

що забезпечення житлом може вплинути на подальше право отримувати ці виплати.

В результаті це призведе до того, що людей, яким продовжать надання житла, можуть переселити в інші частини країни – а це порушить доступ до медичної допомоги та вже налагоджені мережі підтримки.

Можуть навіть розділити родини, якщо людині з інвалідністю дозволять залишитися у державному житлі, а родичів, що надають підтримку, змусять виїхати – і це спричинить «суттєве порушення неформальних механізмів догляду».

Коаліція з 121 громадської організації вже попередила, що такі зміни призведуть до того, що вразливі групи опиняться перед вибором – фінансова допомога чи житло.

Водночас Ірландія вже зменшила щомісячну виплату людям, що приймають у себе українських біженців – і разом ці дві зміни стали «вкрай руйнівними, контрпродуктивними та повторно травмуючими» для людей.

05.08.2026

24 Канал

https://24tv.ua/tayson-fyuri-proti-entoni-dzhoshua-de-mozhe-vidbutis-tsey-poyedinok_n3117122

У Польщі пояснили, чи будуть затримувати українців призовного віку

Міністр-координатор з питань спецслужб Польщі Томаш Семоняк розповів, чи планує Польща запроваджувати якісь обмеження для українців призовного віку та наслідувати у цьому Чехію.

У Празі вже заявили, що запровадять обмеження на отримання тимчасового захисту українцями, що є військовозобов'язаними. Але у Польщі жодних примусових заходів щодо українців призовного віку вводити не будуть, пише Money.pl.

Яка позиція Польщі щодо військовозобов'язаних українців?

Дискусії розгорілися після рішення Чехії посилити правила надання тимчасового захисту українським чоловікам призовного віку. Від зараз захист зможуть отримати лише ті, що врегулювали свої військово-облікові зобов'язання.

Тож польські ЗМІ цікавилися, чи буде Польща наслідувати приклад Праги. Семоняк заявив, що питання вже обговорювали після звернення української сторони, що зацікавлена у поверненні чоловіків, які підпадають під мобілізацію.

«З України лунали деякі голоси, що вони хотіли б мобілізувати тих, хто виїхав і підлягає обов'язковій мобілізації, але потім ми вирішили, що не будемо цього робити. Це означає, що наша поліція не буде ловити таких людей і передавати їх», – заявив міністр.

Він також додав, що питання стосується насамперед громадян України – і попри те, що Польща може розглянути різні дії, аби заохотити військовозовоб'язаних виконувати свій обов'язок перед батьківщиною, вона не буде «робити це силою».

«Я багато разів обговорював це з представниками української влади, щоб забезпечити постачання солдатів. Це величезний дефіцит. Для України це дефіцит номер один. Тож вони, безумовно, зацікавлені в тому, щоб такі люди поверталися в Україну», – наголосив Томаш Семоняк.

Тож жодних силових рішень щодо повернення українців у Польщі не передбачається.

04.08.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/08/4/7242899/>

Торік до Чехії вперше прибуло більше українських біженців-чоловіків, ніж жінок

Вперше з моменту початку російської агресії в Україні торік до Чехії прибуло більше українських чоловіків, ніж жінок.

Про це, як пише «Європейська правда», повідомляє видання Novinky.

Ця тенденція зберігається, і порівняння даних минулого та цього року показує, наприклад, що кількість українських чоловіків працездатного віку в Чехії за рік зросла на понад двадцять тисяч.

«Це дуже важливе підкріплення, яке допоможе економіці у сферах будівництва, машинобудування чи логістики», – сказав Томаш Проуза, президент Асоціації торгівлі та туризму та віцепрезидент Торгової палати, коментуючи прибуття українських чоловіків.

«Вони важливі для нас, бо вони працьовиті, і ми не стикаємося з мовним бар'єром у спілкуванні з ними», – зазначив Вацлав Старек, президент Асоціації готелів та ресторанів. За його словами, українці охочіше працюють у сфері послуг, наприклад, як офіціанти в ресторанах, тоді як чехи поступово втрачають інтерес до таких посад.

Проуза зазначив, що під час першої хвили після війни приїжджали переважно жінки, але вони часто не могли виконувати важку фізичну роботу. Зараз, навпаки, часто приїжджають чоловіки працездатного віку.

«Минулого року частка жінок становила 48,3%. Вперше за рік чоловіки переважали за кількістю наданих статусів тимчасового захисту», – йдеться у липневому звіті про стан міграції, який щорічно публікує Міністерство внутрішніх справ і в якому аналізується попередній рік.

У 2024 році на жінок припадало 56,3% прибулих.

Чехія вже давно є країною в Європі, яка приймає найбільшу кількість українських біженців на душу населення. Зараз тут проживає понад 394 тисячі

таких осіб, порівняно з 380 тисячами рік тому. Міністерство внутрішніх справ розрізняє окремі категорії за віком та статтю.

Що стосується жінок віком від 18 до 65 років, то їхня кількість за останні дванадцять місяців практично не змінилася. Сьогодні в Чехії проживає понад 160 280 таких жінок, що приблизно на 500 менше, ніж рік тому. Однак кількість чоловіків у цій же віковій категорії значно зросла – а саме на понад 21 200, до нинішніх 132 тисяч.

04.08.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/08/4/7242947/>

Хто зробив можливим напади на українців у Польщі і чи можливо їх зупинити

Масштаб та зухвалість нападів на українців у Польщі справді досягли такого рівня, що ігнорувати цю проблему уряд більше не може.

Проте одночасно заклики щодо неприпустимості таких нападів мають цілком внутрішнє підґрунтя – ця тема стала ще одним фронтом війни між урядовою коаліцією на чолі з Дональдом Туском і правою коаліцією та особисто президентом Каролем Навроцьким.

Про те, як зароджувалося насильство і чого очікувати далі – в статті співзасновника «Європейської правди» Юрія Панченка Від Туска до Брауна: як польські політики сприяли нападам на українців і чи зможуть це зупинити. Далі – стислий її виклад.

Численні заяви політиків правого табору, включно з президентом Каролем Навроцьким, про невдячність українців, про «українізацію Польщі», а також про необхідність спрощення депортації іноземців створили тло ненависті на національному ґрунті.

Ці настрої отримали істотне підживлення торік – після перемоги Кароля Навроцького на президентських виборах, а також навесні цього року – коли у партії «Право і справедливість» («ПіС») вирішили висунути кандидатом у прем'єри відвертого українофоба Пшемислава Чарнека.

Такий фон остаточно зняв усі захисні бар'єри з польських радикалів.

Атаки на українців були фактично легалізовані.

А нинішня хвиля нападів відбулась на тлі безпрецедентного погіршення відносин між Варшавою та Києвом, викликаного рішенням президента Володимира Зеленського надати одній із військових частин почесне найменування героїв УПА.

Є всі підстави вважати, що ця політична криза й призвела до нового спалаху насильства щодо українців у Польщі.

Апогеем цих атак стало жорстоке побиття української пари у Вроцлаві. При цьому градус напруги дійшов такого рівня, що заяви політиків вже не

здатні зупинити нові й нові напади на українців. Хоча є надія на те, що показове покарання нападників здатне охолодити найгарячіші голови.

Нинішня ситуація демонструє, наскільки цинічно польські політики усіх таборів використовують тему нападів на українців у своїх політичних цілях.

Адже, попри нинішні правильні заяви, Дональд Туск та його політична сила раніше також використовували втому поляків від українських біженців. Достатньо згадати показово жорсткі рішення нинішнього уряду Польщі про депортацію українців у ситуаціях, коли можна було лише обмежитися штрафом.

Попри всі заклики чинної коаліції, ані президент Навроцький, ані «ПіС» не засудили нинішні напади на українців. І якщо у президента поклали відповідальність за суспільний спокій на уряд, то у найбільшій опозиційній партії «Право і справедливість» взагалі прагнуть зосередитися на іншій темі – злочинах, вчинених українцями у Польщі.

І це тривожний сигнал, який свідчить, що польські радикали не зупинять своїх нападів на українців.

Втім, навіть за таких розкладів нинішня ситуація є кроком уперед у порівнянні з минулим роком. У 2025 році всі провідні партії Польщі намагалися гратися з антиукраїнськими настроями виборців. Натомість зараз «українське питання» стає водорозділом між коаліцією та опозицією.

Нинішня реакція польської влади та головне – суспільства – на масові атаки проти українців дає їй підстави для обережного оптимізму.

Ця антиукраїнська хвиля налякала багатьох поляків. Як наслідок, вперше за довгі часи чути голоси противників розпалювання антиукраїнських настроїв. І це матиме свій вплив на політиків.

Тим більше, у «Громадянській платформі» та інших партіях провладної коаліції є чимало проукраїнських політиків, які вимагатимуть більш послідовно курсу уряду.

Не все втрачено і в правій опозиції. Проукраїнські діячі були і в партії «Право і справедливість», хоча чимала їх частина пішла у новий політичний проєкт Матеуша Моравецького. Це дає підстави очікувати, що нова польська права партія не матиме такого антиукраїнського курсу, як їхні колеги на правому фланзі.

І якщо така політика матиме попит серед виборців, не виключено, що і «Праву і справедливості» доведеться коригувати свій курс.

06.08.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/08/9/7243224/>

Польська «ПіС» заявила бажання висилати українських чоловіків без законної зайнятості

Депутат Європарламенту, колишній кандидат на посаду мера Варшави Тобіаш Бохенський заявив, що якщо партія «Право і Справедливість» прийде до влади – то забезпечить депортацію українських чоловіків призовного віку, які не працюють у Польщі на законних підставах.

Про це він сказав під час конференції «На шляху до нового уряду» у четвер, 6 серпня, цитує RMF24, пише «Європейська правда».

Як зазначається, на цій конференції «ПіС» представила основні положення її політичної програми. А Бохенський під час свого виступу висловився щодо депортації українських чоловіків призовного віку.

За його словами, якщо права партія «Право і Справедливість» прийде до влади, то забезпечить депортацію українських чоловіків, які не працюють у Польщі на законних підставах. Що прикметно: польський політик пов'язав такі потенційні депортації із потребою того, аби Україна перемогла у війні з РФ.

«Одним із перших і найважливіших рішень уряду стане депортація українських чоловіків призовного віку, які не працюють у Польщі на законних підставах. Вони матимуть можливість боротися за свою батьківщину, щоб покласти край жахам цієї війни. Польська держава надасть у цьому рішучу й безкомпромісну підтримку», – заявив Бохенський.

Також євродепутат представив широкий план змін у міграційній політиці, серед основних пропозицій якої посилення покарань за спроби нелегального в'їзду до Польщі.

«Путін і Лукашенко хотіли зробити з нами те, що сталося в Сеуті, але тоді польська держава впоралася з викликом і сьогодні є прикладом для всього світу», – додав він.

Регіональні

06.08.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/ministru-osviti-ta-nauki-prieziientuvali-proiekt-komplieksnoyi-rielokatsiyi-zakladiv-osviti-doniechchini-do-zakarpattia/>

Міністру освіти та науки презентували проєкт комплексної релокації закладів освіти Донецчини до Закарпаття

Представники Донецької ОДА презентували міністру освіти і науки України Андрію Бутенку проєкт комплексної релокації закладів освіти Донецчини на Закарпаття.

Про це 6 серпня повідомив голова Донецької обласної державної адміністрації Вадим Філашкін.

За його словами, проєкт передбачає створення цілісної освітньої екосистеми, що об'єднає всі рівні освіти – від дитячого садка до університету.

«Йдеться про сучасні безпечні освітні простори, заклади загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти, студентські гуртожитки, а також інфраструктуру, необхідну для якісного навчання, роботи педагогів і підготовки майбутніх фахівців», – заявив Філашкін.

Він зауважив, що водночас проєкт допоможе забезпечити кадрами підприємства Донецчини, що після релокації продовжують працювати в Закарпатській області.

06.08.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/kvartirnyi-oblik-dlia-vpo/>

Квартирний облік для ВПО у новій громаді: як це працює та хто має перевагу

Безліч українців були змушені залишити власні домівки через війну і шукати прихисток по всій країні. Проте внутрішньо переміщені особи (ВПО), зокрема з Донецчини та Луганщини, можуть стати на квартирний облік у громаді за місцем фактичного проживання, щоб надалі мати можливість отримати соціальне житло.

Східний Варіант дослідив тему, поспілкувався з правозахисниками та звернувся за коментарем до Донецької ОДА.

Що таке квартирний облік для ВПО?

Переселенці в Україні мають право стати на квартирний облік у громаді, куди вони перемістились та фактично проживають. Це офіційна процедура реєстрації ВПО, зокрема з Луганщини та Донецчини, які потребують житла для безоплатного тимчасового проживання.

Як повідомили Східному Варіанту у Донецькій ОДА, скористатись таким правом взяття на соціальний квартирний облік можуть ВПО, які не

мають іншого житла для проживання на підконтрольній Україні території або житло яких зруйноване чи пошкоджене до стану, непридатного для проживання внаслідок збройної агресії рф.

«Соціальний квартирний облік здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування. Із зазначеного питання, ВПО звертаються до органів місцевого самоврядування за місцем перебування на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО», – прокоментували Східному Варіанту у Донецькій ОДА.

Які види квартирного обліку доступні для ВПО?

Існують кілька видів квартирного обліку, які доступні для внутрішньо переміщених осіб:

- облік на житло для тимчасового проживання – надання житлових приміщень у безкоштовне користування на визначений строк, з можливістю його продовження. Скористатися можуть ВПО, які не мають житла або мають житлову площу менше встановлених соціальних норм (від 13,65 кв.м на кожну особу або 35,22 кв.м на домогосподарство).

«Але, якщо житло розташоване на території, на якій ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованій рф, тоді внутрішньо переміщені особи мають право стати на облік незалежно від площі їх нерухомого майна», – пояснюють у юридичній службі ГО «ВПО Україна».

- облік для покращення житлових умов – надання житлових приміщень з подальшою можливістю приватизації. Такий облік доступний для окремих категорій, зокрема: учасників бойових дій, людей з інвалідністю внаслідок війни, членів сімей загиблих військових, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
- соціальний квартирний облік – черга на надання житлових приміщень у безкоштовне користування (з оплатою комунальних послуг). Тут враховується дохід сім'ї, який має бути нижчим за встановлені показники.

«Залежно від виду квартирного обліку проживання може бути строковим чи безстроковим, а також з подальшою можливістю приватизації чи без такої», – пояснили у юридичній службі ГО ВПО Україна.

Щоб стати на квартирний облік потрібно звернутися до органу місцевого самоврядування, у межах території якого ВПО перебувають на обліку, або до Центру надання адміністративних послуг. Термін очікування житла за будь-яким із трьох квартирних обліків залежить від того, чи є воно у фонді громади.

Які категорії ВПО мають перевагу у черзі?

Першочергове право на забезпечення тимчасовим житлом мають багатодітні сім'ї, сім'ї з дітьми, вагітні жінки, люди, які втратили працездатність, пенсійного віку з-поміж тих, житло яких було зруйновано або стало непридатним для проживання внаслідок збройної агресії рф (згідно з пунктом 8 Порядку № 495).

Також першочерговим правом на отримання соціального житла можуть скористатися ВПО, які мають статус осіб з інвалідністю I та II групи.

«За оперативною інформацією райдержадміністрацій, районних військових адміністрацій станом на 01.07.2026 на квартирному обліку в органах місцевого самоврядування Донецької області, підконтрольних українській владі, перебуває 307 родин (543 особи) ВПО, з них: 304 родини (540 осіб) на обліку для отримання тимчасового житла та 3 родини (3 особи) ВПО на обліку для отримання соціального житла», – повідомили Східному Варіанту у Донецькій ОДА.

У яких випадках можуть відмовити у взятті на облік?

ВПО можуть відмовити у взятті на квартирний облік, зокрема з таких причин:

- якщо людина не надала необхідний пакет документів (крім випадків, коли такі документи були знищені або пошкоджені, що підтверджується відповідною заявою громадянина);
- подані документи містять недостовірні відомості;
- відсутність передбачених законодавством підстав;
- штучне погіршення житлових умов;
- подання документів, які не підтверджують можливість визнання у встановленому порядку відповідного громадянина таким, що потребує надання соціального житла.

«Першочергово потрібно зрозуміти, який вид квартирного обліку цікавить внутрішньо переміщених осіб та звернути увагу на те, чи підпадають вони під його критерії. Далі, необхідно зібрати відповідні документи та подати їх до органу місцевого самоврядування, Центру надання адміністративних послуг чи за допомогою вебпорталу «Дія», – говорять у юридичній службі ГО «ВПО Україна».

Також правозахисники додають, що безперечно, для успішної реєстрації найкраще звернутися до юриста, який надасть всю необхідну інформацію та допоможе зібрати потрібний пакет документів.

05.08.2026

Суспільне Хмельницький

<https://suspilne.media/khmelnyskiy/1371898-dvi-tisaci-pereselenciv-skoristalisa-poslugami-sluzbi-zajnatosti-na-hmelniccini-z-pocatku-roku/>

Дві тисячі переселенців скористалися послугами служби зайнятості на Хмельниччині з початку року

З початку 2026 року на Хмельниччині послугами служби зайнятості скористалися майже дві тисячі внутрішньо переміщених осіб. З них 400 – вже працевлаштовані.

Про це Суспільному розповів директор Хмельницького обласного центру зайнятості Віталій Бандирський.

За його інформацією, на обліку у служби зайнятості перебуває 865 переселенців.

«З початку цього року нашими послугами скористались майже 2 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, 401 переселенець працевлаштований, 41 – отримав ваучер на навчання для здобуття нової професії чи підвищення кваліфікації, 127 – проходили професійне навчання та підвищення кваліфікації».

Крім того, мікрогрант за програмою «Власна справа» отримала 21 внутрішньо переміщена особа.

«Наші фахівці допомагають підібрати вакансії для кожної людини з урахуванням отриманої освіти, професійного досвіду та побажань до майбутнього робочого місця», – зазначив Віталій Бандирський.

06.08.2026

Суспільне Чернігів

<https://suspilne.media/chernihiv/1373118-za-misac-obovazkovo-evakuacii-na-cernigivsinii-ziteli-prikordonna-napisali-ponad-400-vidmov/>

За місяць обов'язкової евакуації на Чернігівщині жителі прикордоння написали понад 400 відмов

За місяць обов'язкової евакуації на Чернігівщині, яку оголосили 1 липня, жителі 12 прикордонних сіл написали 405 відмов. Це майже 30% від загальної кількості жителів цих населених пунктів. Водночас звідти виїхала 101 людина, 30 із них – це діти, а 9 – маломобільні.

Таку інформацію під час брифінгу 6 серпня повідомив заступник директора департаменту з питань цивільного захисту та оборонної роботи ОДА Володимир Селюченко.

«Багато відмов у селі Лемешівка Городнянської територіальної громади. Відмови пов'язані з тим, що люди не хочуть виїжджати зі своїх домівок, городів, господарств. Вони практично постійно перебувають під обстрілом зі сторони росіян. І поки будівля стоїть, люди тримаються за неї. Ми проаналізували: 101 людина виїхала з 19 населених пунктів, із них у межах громади залишилося 57% евакуйованого населення, у межах області – 24%, в іншій області – 15% і за кордоном – 4%».

Нагадаємо, рішення про обов'язкову евакуацію з прикордоння з 1 липня ухвалили 24 червня 2026 року на Раді оборони області. Це стосувалося 12 сіл у чотирьох громадах: Корюківській, Городнянській, Новгород-Сіверській та Семенівській. Також тоді ухвалили рішення про продовження обов'язкової евакуації із семи прикордонних сіл, де її оголосили взимку.

«Станом на 1 липня 2026 року в цих населених пунктах проживало 1272 особи, із них 121 дитина і 93 маломобільних. Сподіваємося, що зараз літні

канікули у дітей, а ближче до вересня, до кінця серпня, більш інтенсивно будуть переміщуватися родини з дітьми. Ми вживаємо всіх заходів, щоб це відбулося», – сказав Володимир Селюченко.

Як розповіла директорка департаменту соціального захисту населення ОДА Валентина Лугова, для тимчасового проживання людей в області визначено дев'ять місць. Це шість модульних містечок (Новоселівка 1, 2, 3, а також модульні будинки у Киселівській, Новобілоуській і Новобасанській громадах), а також три гуртожитки (у Чернігові та Куликівці).

«Загальна кількість вільних ліжкомісць – понад тисячу. Є 137 вільних кімнат. На сьогодні розселення у місця тимчасового проживання відбувається за сімейним принципом. Тобто, якщо сім'я складається з однієї особи, то в кімнату селять одну особу. Якщо з двох-трьох, то безпосередньо кімнату виділяють на сім'ю. Крім того, у гуртожитках закладів освіти передбачено 298 ліжкомісць. Це в Ніжині, Чернігові, Прилуках та інших населених пунктах області», – зазначила Валентина Лугова.

Також, зі слів жінки, є 42 житлових будинки, які громадяни готові безкоштовно надати в оренду людям, які евакуюються з прикордоння.

«Це Прилуцький, Ніжинський і Чернігівський райони. Тобто це будиночки в нашій області, але в більш безпечних місцях».

Придбати житло та в майбутньому передати його у приватну власність сім'ям готові сільгоспвиробники, каже Валентина Лугова.

«Це, зокрема, приватне підприємство «Фортуна» – це село Світанок Парафіївської територіальної громади. Керівництво готове придбати п'ять будинків, які придатні для проживання. Якщо буде треба зробити ремонт чи облаштувати територію – вони готові це зробити. Працевлаштують людей працездатного віку. Інфраструктура населеного пункту повністю забезпечена. Є і школа, і садочок. Населений пункт газифікований, електрифікований».

Вакансії пропонують різні.

«Це вакансії в сільському господарстві: водії, комбайнери, трактористи, фахівці з догляду за тваринами, в бухгалтерії. Тобто всі посади, які є на підприємстві, яке запрошує до себе сім'ю».

Для людей з інвалідністю та похилого віку пропонують місця в геріатричних закладах.

«Також у нас запроваджено в охороні здоров'я послугу довготривалого медсестринського догляду. Тобто ті особи, які потребують лікування або реабілітації, можуть до двох місяців проживати у визначених медичних закладах. В охороні здоров'я у нас є 90 ліжкомісць», – сказала Валентина Лугова.

Що відомо про обов'язкову евакуацію

На Раді оборони області 24 червня 2026 року ухвалили рішення про обов'язкову евакуацію з прикордоння з 1 липня. Це стосувалося 12 сіл у чотирьох громадах: Корюківській, Городнянській, Новгород-Сіверській та Семенівській.

Перелік населених пунктів:

- Корюківська громада: Прибинь, Шишківка, Рудня.
- Городнянська громада: Лемешівка, Мощенка.
- Новгород-Сіверська громада: Вороб'ївка, Камінь, Кам'янська Слобода, Карабани, Чайкине.
- Семенівська громада: Газопровідне, Олександрівка.

Також тоді ухвалили рішення про продовження обов'язкової евакуації із семи прикордонних сіл, де вона оголошувалася взимку. Йдеться про такі населені пункти:

- Сновська громада: Гірськ.
- Городнянська громада: Берилівка.
- Новгород-Сіверська громада: Бучки, Грем'яч, Будо-Вороб'ївська.
- Семенівська громада: Костобобрів, Залізний Міст.

За даними громад та РВА, у всіх цих населених пунктах було близько тисячі жителів. Серед них – 120 дітей.

Чим обов'язкова евакуація відрізняється від примусової, раніше у коментарі Суспільному Андрій Подорван пояснював так:

«Є обов'язкова евакуація з примусовим вивозом дітей. У такому разі дитину з одним із батьків чи законних представників евакуюють примусово – для цього можуть залучатися відповідні служби: поліція, служба у справах дітей. Тому примусова евакуація може стосуватися тільки дитини і її представника, відмова не передбачена. Під час обов'язкової евакуації передбачена форма для відмови», – пояснив радник начальника Чернігівської ОВА.

07.08.2026

Суспільне Тернопіль

**<https://suspilne.media/ternopil/1373926-papa-rimskij-zustrivsa-z-episkopom-ugkc-z-ternopilshini-ta-predstavnikami-prihistku-dla-pereselenciv/>
Папа Римський зустрівся з єпископом УГКЦ з Тернопільщини та представниками прихистку для переселенців**

Папа Лев XIV поспілкувався з єпископом Буцацької єпархії УГКЦ Дмитром Григораком та привітався з мешканцями «Дому Милосердя» з Чорткова, що на Тернопільщині.

Про це повідомляє Vatican News.

Наприкінці загальної аудієнції під час традиційних привітань з вірними, Папа Лев XIV привітався і коротко поспілкувався з єпископом Буцацької єпархії УГКЦ Дмитром Григораком. У зустрічі з Папою Римським також взяли участь діти й вихованці «Дому Милосердя» та директоркою цього закладу Тетяна Дубина.

За словами владики, «Дім Милосердя» в Чорткові був заснований близько п'ятнадцяти років тому як осередок для дітей з інвалідністю, які

проходили там реабілітацію та проживали в закладі. До початку повномасштабної війни в ньому перебувало понад сто дітей.

Після початку російського повномасштабного вторгнення діяльність центру значно розширилася.

«За ці роки через «Дім милосердя» пройшло приблизно п'ять-шість тисяч переселенців. Одні залишилися жити в Чорткові чи в околицях міста, інші повернулися додому або виїхали далі на захід. Сьогодні в нас проживають не лише діти, а й люди з інвалідністю, поранені захисники, одинокі матері з дітьми та інші люди, які потребують допомоги – усіх близько 130 осіб», – розповів єпископ.

За словами Дмитра Григорака, зустріч із Папою організував італійський священник отець Джузеппе Перано, настоятель парафії в Ночера-Інферіоре неподалік Помпеїв, який уже багато років запрошує дітей із «Дому Милосердя» на літній відпочинок в Італії:

«Усе вийшло трохи спонтанно. Ми готувалися сказати Святішому Отцеві одне, а вийшло зовсім інше, але все дуже гарно вийшло. Було дуже щиро – і з нашого боку, і з його боку. Уся зустріч тривала буквально тридцять-сорок секунд. Потім Папа підійшов до наших дітей, що стояли поруч. Вони його обіймали, і було видно, що він щиро цьому радів. Відчувається, що він дуже прихильний до України, це справді дуже відчувається». На завершення короткої зустрічі владика Дмитро та мешканці «Дому Милосердя» попросили Святішого Отця про благословення для України, на що Лев XIV відповів: «Ми молимося за вас!».

Під час цієї зустрічі делегати з Тернопільщини вручили Папі Римському ікону Пресвятої Богородиці, написану на дошці з ящика з-під боєприпасів.

«Її створив наш воїн Іван Дюк. Колись він працював у «Домі Милосердя», потім пішов на фронт. Повернувся після поранення і тепер пише ікони на дошках із ящиків від боєприпасів. Саме цю ікону ми подарували Папі. Там було підписано від кого – від «Дому Милосердя», від єпархії, від воїна Івана Дюка», розповів священнослужитель УГКЦ.

Окрім цього, гості з Бучацької єпархії передали Левові XIV фотоальбом, що розповідає історію «Дому Милосердя», його розвиток і новий етап служіння після того, як для потреб закладу було передано приміщення колишньої лікарні.

05.08.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/128391-zhiteljam-siverskodonetskoi-gromadi-dostupni-viplati-xto-mozhe-otrimati-dopomogu>

Жителям Сіверськодонецької громади доступні виплати: хто може отримати допомогу

У Сіверськодонецькій громаді продовжують діяти програми фінансової підтримки жителів. Зокрема, можна отримати доплату до зарплати після працевлаштування на релокованих підприємствах, а також одноразову допомогу на лікування за програмою «Турбота».

Про це повідомили у Сіверськодонецькій міській військовій адміністрації.

Жителі громади, які після 24 лютого 2022 року офіційно працевлаштувалися на релокованих підприємствах або у ФОПів із затвердженого переліку, можуть отримати доплату у розмірі 20% від квартальної заробітної плати, але не більше 12 тис. грн.

Виплата здійснюється раз на квартал і передбачена для жителів громади, які офіційно працюють на підприємствах, що були релоковані з територій, визначених відповідним переліком.

Крім того, у громаді продовжує діяти програма «Турбота», у межах якої відшкодовують витрати на лікування та оперативні втручання, понесені протягом року до звернення.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

04.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupolci-mozhut-otrimati-do-26-tisjach-dolariv-na-zapochatkuvannja-abo-rozvitok-biznesu->

Маріупольці можуть отримати до 2,6 тисяч доларів на започаткування або розвиток бізнесу

Маріупольці які проживають у Дніпропетровській, Одеській, Чернігівській, Київській областях та місті Київ – можуть отримати фінансову підтримку до 2,6 тисяч доларів на відкриття або перезапуск власної справи. Програма реалізується ГО «Центр зайнятості Вільних людей» у співпраці з Mercy Corps.

У межах Програми учасники/ці можуть отримати фінансову допомогу для започаткування або відновлення власної справи, а також консультаційний

супровід. Індивідуальна грошова допомога надається на обладнання або інструменти.

За час реалізації Програми з 2023 року, вже підтримано 343 мікробізнеси у різних регіонах України, а команда проєкту здійснила понад 500 індивідуальних візитів і консультацій, супроводжуючи учасників на всіх етапах розвитку їхньої справи.

Наразі триває етап прийому заявок. Зареєструватися у Проєкт можна за лінком: <https://uerp.mercycorps.org/page/NWaZmOPQ>.

Хто може взяти участь

1. Внутрішньо переміщені особи (ВПО);
2. Місцеві жителі, які проживають на територіях, де велися або ведуться бойові дії (відповідно до наказу №376 Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025).

Відбір учасників/ць здійснюється на конкурсній основі. Перевага надається заявникам із реалістичними бізнес-ідеями, які мають потенціал до розвитку, розуміння ринку та потребують фінансової підтримки для запуску або масштабування діяльності. Наявність фінансової або соціальної вразливості.

Програма передбачає не лише надання фінансової допомоги, а й комплексний супровід учасників: від подання заявки до розвитку бізнесу.

Програма реалізовується за фінансової підтримки Швейцарії, що надана через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (SDC).

03.08.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєш Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/pershi-tyzhni-proact-osoblyvosti-roboty-u-trokh-oblastiakh-ukrainy/>

Перші тижні PROACT: особливості роботи у трьох областях України

Спільні виїзди команди PROACT до громад Одеської, Кіровоградської та Полтавської областей дали змогу побачити, як місцеві особливості впливають на потреби внутрішньо переміщених людей та організацію їхньої підтримки. Досвід перших тижнів реалізації проєкту підтвердив: ефективні рішення завжди враховують контекст конкретної громади.

У більшості відвіданих місць тимчасового проживання мешкають люди похилого віку, а також люди з інвалідністю чи обмеженою мобільністю. Саме тому робота мобільних команд не обмежується запланованими консультаціями. Часто вона потребує індивідуального підходу та готовності допомогти тим, хто не може самотійно дістатися місця зустрічі.

Спільним викликом для різних громад стала енергетична вразливість, хоча її причини різняться. У Кіровоградській області модульне містечко повністю залежить від електропостачання: без електрики немає опалення,

води й можливості приготувати їжу. В одній із громад Одеської області ситуація інша: через відсутність газопостачання взимку мешканці змушені покладатися виключно на тверде паливо. Такі особливості вкотре засвідчують, наскільки важливо завчасно враховувати місцеві ризики під час планування підтримки громад напередодні опалювального сезону.

Ще одним викликом залишається географічна віддаленість окремих громад. Наприклад, дорога з Арцизької громади до Одеси займає близько трьох годин, а маршрут передбачає проходження прикордонного контролю. Через це навіть звичайний візит до вузькопрофільного лікаря перетворюється для місцевих жителів на тривалу й витратну поїздку.

Саме такі особливості визначають підходи мобільних команд до планування роботи в кожній громаді.

«Перші виїзди показали, наскільки важливо, щоб робота мобільних команд будувалася не лише за загальним планом, а й з урахуванням конкретних умов у кожній громаді. Віддаленість, доступність послуг, склад мешканців і побутові обставини безпосередньо визначають, якою має бути підтримка та як мобільна команда може найефективніше її надати», – зазначає Сергій Калінін, проєктний менеджер PROACT.

Під час зустрічей у різних громадах прозвучав ще один важливий запит. Представники місцевого самоврядування у двох областях, незалежно один від одного, звернули увагу на потреби внутрішньо переміщених людей, які проживають поза місцями тимчасового проживання. Це ще раз підтверджує, що потреба в юридичній, психологічній та соціальній допомозі залишається високою серед різних категорій ВПО.

«Такі виїзди – це насамперед можливість вести змістовний діалог із громадами. Саме у співпраці з місцевими партнерами формується спільне розуміння потреб людей, а отже – і рішення, які допомагають зробити гуманітарну підтримку більш доречною та ефективною», – зазначає Анна Борисова, директорка з гуманітарних питань БФ «ССС».

07.08.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/rekomendatsii-shchodo-onovlennia-poriadku-pro-oblik-vpo-u-zv-iazku-z-zminamy-do-zakonodavstva/>

Рекомендації щодо оновлення порядку про облік ВПО у зв'язку з змінами до законодавства

1 липня 2026 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» № 4924-IX, який набере чинності 22 жовтня 2026 року.

Закон запроваджує оновлену модель обліку внутрішньо переміщених осіб, змінює форму підтвердження перебування особи на обліку, уточнює порядок внесення й актуалізації відомостей у Єдиній інформаційній базі даних

про внутрішньо переміщених осіб, а також розширює можливості взаємодії з ВПО через електронний кабінет.

У зв'язку з цим постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» потребує комплексного перегляду та приведення у відповідність до нового Закону.

Коаліція громадських організацій, які працюють у сфері захисту прав осіб, постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, наголошує на необхідності комплексно переглянути постанову № 509 та викласти Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи в новій редакції.

Чинний Порядок уже не відповідає ані оновленій законодавчій моделі, ані сучасній практиці реалізації державної політики у сфері внутрішнього переміщення. Водночас перебування на обліку ВПО залишається передумовою для реалізації низки прав, отримання гарантій і доступу до заходів державної підтримки.

Під час підготовки нової редакції Порядку закликаємо забезпечити:

- юридичну визначеність і безперервне функціонування системи обліку ВПО;
- запобігання порушенням прав людини та ризикам примусового повернення;
- усунення цифрових і бюрократичних бар'єрів;
- відокремлення доступу до базових послуг від наявності статусу та реєстрації ВПО.

Урахування цих застережень допоможе уникнути повторення помилок минулого, зокрема проблем, що виникали у 2016 році, та сформувати політику, у центрі якої перебуватиме людина, а не її формальний статус.

Закликаємо залучити представників громадянського суспільства до розроблення нової редакції постанови № 509 та забезпечити її завчасне ухвалення – до набрання чинності Законом України № 4924-ІХ.

Підписанти:

- Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
- Центр прав людини ZMINA
- Кримська правозахисна група
- БО БФ «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»
- ГО «КРИМСОС»
- БФ «Схід SOS»
- ГО «Розуміння кризи»
- БФ «Право на захист»
- ГО «Донбас СОС»

05.08.2026

ГО “Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10694>

ЗВЕРНЕННЯ щодо недопущення створення безпекових ризиків для вступників із тимчасово окупованих територій України під час вступної кампанії 2026 року

Міністру освіти і науки України Андрію БУТЕНКУ

Ми, представники громадських організацій, що опікуються питаннями захисту прав осіб, які постраждали внаслідок збройного конфлікту в Україні, висловлюємо Вам свою повагу та звертаємося із таким.

Наразі на підконтрольній Уряду України території триває вступна кампанія. Для вступників із тимчасово окупованої території (далі – ТОТ) України вже декілька років діє спрощена процедура вступу через освітні центри «Освіта-Україна» (раніше «Крим-Україна» і «Донбас-Україна»). Зокрема, вона враховує відсутність ідентифікаційних і шкільних документів українського зразка, неможливість зареєструвати електронний кабінет вступника, особисто подати документи, скласти вступну співбесіду офлайн через перебування на ТОТ України. Водночас, попри спрощення, на практиці виникають ситуації, що мають зворотний бік.

На гарячі лінії ГО «Донбас СОС», БФ «Схід SOS», ГО ЦПП «Альменда» та інших організацій надходять численні звернення від вступників і вступниць, які перебувають на ТОТ України, їхніх батьків, представників освітніх центрів і приймальних комісій. Опрацьовані звернення свідчать про практику закладів освіти зобов’язувати вступників надати документи, видані після 1 жовтня 2025 року окупаційними органами, або створити цифрові матеріали, які підтверджують факт перебування в окупації на момент вступу. У разі відмови або надання документів чи матеріалів, які представник закладу освіти на власний розсуд оцінює як неналежні, вступників не допускають до вступу за виділеною для них квотою-2 та/або до складання співбесіди замість подання результатів національного мультипредметного тесту.

Про системний характер такого зобов’язання свідчать не лише звернення до громадських організацій. Наприклад, ГО «Донбас СОС» отримала лист від Міністерства освіти і науки (далі – МОН) України, який на початку липня міністерство також направило керівникам закладів вищої та фахової передвищої освіти й державному підприємству «Інфоресурс». Цей лист №1/15004-26 від 10.07.2026 «Про особливості реалізації права на спеціальні умови участі у конкурсному відборі особами, місце проживання яких зареєстровано на ТОТ/ТАБД» містив роз’яснення, зокрема щодо переліку матеріалів для підтвердження факту перебування на ТОТ України, що корелюється зі змістом отриманих звернень.

Ми, представники організацій, наголошуємо, що вимога надати документи, видані окупаційними органами, або створити цифрові матеріали

(фото деяких об'єктів, селфі з окупаційною атрибутикою і друківаними матеріалами різного характеру, геолокація та інше) є неприпустимою, оскільки створює серйозні ризики для життя та здоров'я вступників на ТОТ України і їхніх сімей.

По-перше, Російська Федерація розглядає Україну як центральне джерело екстремізму і для боротьби з ним пильно стежить за будь-якою діяльністю дітей та молоді в мережі Інтернет¹. Наприклад, за даними Державного комітету молодіжної політики Республіки Крим, лише в першому півріччі 2024 року було промоніторено більш ніж 500 тисяч акаунтів та відповідно порушено кримінальні справи і складено адміністративні протоколи за вчинення злочинів у мережі Інтернет шляхом поширення «екстремістських» матеріалів² – тобто матеріалів, які демонструють зв'язок або інтерес до України.

По-друге, на ТОТ України задокументована системна практика перевірки і вилучення силовими структурами девайсів у молодих людей і їхніх батьків³. Це відбувається як під час цілеспрямованих обшуків будинків, так і випадкових перевірок на вулиці та навіть у школах. Наповнення девайсів аналізується на наявність підозрілих фото, проукраїнського контенту й застосунків (українські банки, «Дія», «Резерв+» та інше), підписок на медіа і telegram-канали, листування з людьми й установами, які перебувають на підконтрольній Уряду України території тощо. Знайдене стає підставою для затримання, накладення штрафів, притягнення до кримінальної відповідальності, тортур та інших репресій.

Отже, практика зобов'язувати вступників, які перебувають на ТОТ України, підтвердити своє перебування в окупації шляхом надсилання документів, виданих окупаційними органами, або створенням відповідних цифрових матеріалів суперечить принципам «не нашкодь», найкращих інтересів дитини та пропорційності. Адже такі вимоги не лише створюють додаткові бар'єри в доступі до освіти, а й наражають вступників та їхніх близьких на реальну загрозу репресій і переслідування з боку окупаційної влади за державну зраду, шпіднаж та екстремізм. За таких обставин публічний інтерес держави в підтвердженні факту перебування вступників на ТОТ України фактично ставиться вище за обов'язок забезпечити безпеку українських дітей та молоді.

Відтак ми просимо МОН України невідкладно скасувати вимогу до вступників, які перебувають на ТОТ України, надати закладам освіти документи, видані окупаційними органами, для підтвердження перебування в окупації чи створити будь-які цифрові матеріали для цього. Натомість – розробити безпечний, чіткий і вичерпний механізм підтвердження відповідних обставин, заснований виключно на документах і відомостях, отриманих із державних реєстрів України та інших безпечних джерел.

- Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
- ГО «Донбас СОС»
- Центр прав людини ZMINA

- БФ «Схід SOS»
- ГО «Центр Громадянської просвіти «Альменда»
- Кримська правозахисна група
- ГО «Розуміння кризи»
- БО БФ «Стабілізуєшн Суппорт Сервісез»
- ГО «КРИМСОС»
- БФ «Право на захист»

04.08.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/ataky-kabamy-fpv-drony-ta-zagroza-logistyczi-shho-vidbuvayetsya-v-pryfrontovyh-gromadah-i-chomu-vazhlyva-vchasna-evakuacziya/>

Атаки КАБами, FPV-дрони та загроза логістиці: що відбувається в прифронтових громадах і чому важлива вчасна евакуація?

Останні два місяці кількість заявок на евакуацію з прифронтових громад стрімко зростає. Це зумовлено оголошенням обов'язкової евакуації дітей у примусовий спосіб із деяких населених пунктів, а також посиленням ворожих обстрілів.

Евакуаційниця Благодійного фонду «Схід SOS» Анна Баранова в етері Суспільного розповіла про реалії порятунку цивільних у прифронті на Дніпропетровщині. Зокрема, селище Васильківка Синельниківського району ворог почав цілеспрямовано нищити. У місті Шахтарське все частіше можна побачити атаковані на вулицях автівки, а місцеві жителі розповідають, що потерпають від атак КАБами та FPV-дронів.

Ризикованою стає і логістика з територій, де обстріли є менш інтенсивними. Виїзд із Богинівської та Дубовиківської громад пролягає через дороги, які прострілюються армією рф. Ускладнення логістичних шляхів робить кожну евакуаційну місію ще ризикованішою. Крім того, Анна розповіла про повний цикл порятунку, який здійснює наш фонд: від моменту прийому заявок операторками кол-центру до допомоги з розселенням людей старшого віку, з інвалідністю, родин із дітьми та власників домашніх тварин.

Евакуаційниця наголосила, що місць для розселення критично не вистачає. Саме тому людям варто зважати на ситуацію у прифронті і планувати евакуацію у безпечніші місця задалегідь.

04.08.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bez-baryeriv-i-z-turbotoyu-bf-shid-sos-remontuye-oselyu-staczionarnogo-doglyadu-u-zmiyevi-na-harkivshhyni/>

Без бар'єрів і з турботою: БФ «Схід SOS» ремонтує оселю стаціонарного догляду у Змієві на Харківщині

Від червня 2026 року Благодійний фонд «Схід SOS» проводить ремонтні роботи оселі стаціонарного догляду в Змієві Харківської області. Мета робіт – покращити умови проживання для евакуйованих людей старшого віку та з інвалідністю, які потребують щоденної підтримки, догляду та простору, пристосованого до їхніх потреб. Після ремонтних робіт облаштуємо приміщення багатофункціональними ліжками та побутовою технікою.

«Підтримка осель стаціонарного догляду та підтриманого проживання – важливий напрям нашої роботи. Після евакуації люди старшого віку та люди з інвалідністю потребують безпечного простору, щоденного догляду й умов, у яких можна жити з гідністю. Наразі фонд з нуля створює такі оселі в Радехові на Львівщині та Зінькові на Полтавщині. У Колиндянах на Тернопільщині та Медвині на Київщині команда фонду вже відремонтувала приміщення для евакуйованих і разом із громадами продовжує розвивати соціальні послуги. Для нас важливо, щоб такі простори були не просто місцем постійного проживання в безпеці, а місцем турботи, підтримки та поваги до потреб людей», – зазначила менеджерка напряму відбудови БФ «Схід SOS» Ірина Серченко.

БФ «Схід SOS» уже створив 687 безбар'єрних місць для постійного проживання евакуйованих людей у різних регіонах України.

Ремонтні роботи в Змієві здійснюються в межах проєкту «Адаптоване житло та персоналізована підтримка для вразливих категорій переміщених осіб у Харківській області», який реалізується за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UHF).

05.08.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-u-skladi-koalicziyi-pravozahysnyh-organizaczij-podav-do-onn-zvit-pro-prava-postrazhdalyh-vid-rosijskoyi-agresiyi/>

БФ «Схід SOS» у складі Коаліції правозахисних організацій подав до ООН звіт про права постраждалих від російської агресії

17 липня Коаліція організацій, що опікуються захистом прав постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, до складу якої входить Благодійний фонд «Схід SOS», подала до Ради ООН з прав людини

альтернативний звіт. Це незалежна оцінка від громадських організацій того, як Україна виконує міжнародні рекомендації щодо захисту людей, які постраждали від війни.

Такий звіт подають у межах Універсального періодичного огляду – міжнародної процедури Ради ООН з прав людини. Раз на чотири з половиною роки кожна зі 193 держав-членів звітує про дотримання прав людини, а інші країни оцінюють її прогрес і надають рекомендації. Цьогоріч Україна проходить цей огляд учетверте.

Загальний висновок експертів такий: попри окремі позитивні зміни, державна політика підтримки постраждалих залишається несистемною, а низка ключових рекомендацій досі не реалізована.

У звіті Коаліція звертає увагу на кілька ключових проблем:

- брак єдиного відповідального органу.

Після ліквідації Міністерства реінтеграції в 2025 році утворилася інституційна прогалина. Його повноваження розподілили між кількома відомствами, координації між якими немає. Частина ж функцій, зокрема щодо перехідного правосуддя та захисту прав жителів тимчасово окупованих територій, взагалі випала з поля державної політики;

- обмежений компенсаційний механізм.

Наявний національний механізм компенсацій охоплює лише деякі категорії пошкодженого чи знищеного житла. Він не поширюється на нежитлову нерухомість, рухоме майно, а також на об'єкти, зруйновані до 24 лютого 2022 року або розташовані на тимчасово окупованих територіях;

- бар'єри для жителів ТОТ.

Організації Коаліції фіксують численні перешкоди для людей, які проживають на ТОТ або виїхали з них. Серед ключових – необхідність звертатися до суду для реєстрації народження чи смерті, неможливість використання відомостей із документів, виданих у тимчасовій окупації, складнощі з поверненням в Україну громадян без українських документів та обмежений доступ дітей до української освіти;

- дискримінація у пенсійному забезпеченні.

Коаліція відзначає, що ухвалення нової редакції профільного закону – це важливий крок до комплексної політики від евакуації та адаптації до повернення й реінтеграції. Однак ми і далі фіксуємо збереження дискримінаційних підходів у пенсійному забезпеченні людей, які виїхали з тимчасово окупованих територій.

За результатами аналізу представники Коаліції рекомендують державі визначити єдиний орган, відповідальний за політику щодо постраждалих від війни, сформувати комплексну систему їхньої підтримки, запровадити облік немайнової шкоди, забезпечити дієвий механізм компенсації та усунути дискримінаційні підходи щодо переселенців і пенсіонерів.

Ознайомитися з повним текстом подання можна нижче.

https://east-sos.org/wp-content/uploads/2026/08/pod_ua.pdf

05.08.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/try-roky-kompleksnyh-rishen-dlya-lyudej-i-gromad-bf-shid-sos-zavershyv-realizacziyu-proyektu-za-pidtrymky-diakonie-katastrophenhilfe/>

Три роки комплексних рішень для людей і громад: БФ «Схід SOS» завершив реалізацію проєкту за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe.

Від 1 липня 2023 року до 30 червня 2026 року Благодійний фонд «Схід SOS» реалізовував проєкт «Комплексні заходи з гуманітарного реагування на потреби постраждалих від конфлікту українців та громадян третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe і фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.

Протягом трьох років команда фонду супроводжувала людей на шляху від евакуації до відновлення життя на новому місці. Фахівці й фахівчині рятували із прифронтових територій, забезпечували тимчасовим прихистком, допомагали відновлювати документи, ремонтували домівки, пошкоджені внаслідок російських обстрілів на Донеччині та Харківщині. Також ми устатковували місця тимчасового проживання та оселі стаціонарного догляду, щоби покращити умови проживання для евакуйованих самотніх людей старшого віку та з інвалідністю.

Завдяки реалізації проєкту команда БФ «Схід SOS»:

- евакуювала 2 547 людей із прифронтових територій.

Команда супроводжувала і після евакуації: допомагала знайти тимчасовий прихисток, відновити документи, отримати психологічну й соціальну підтримку та підготуватися до розселення на постійній основі.

Серед таких історій – порятунок подружжя пана Віктора й пані Людмили із селища Зелений Гай на Донеччині; евакуація родин із дітьми з Іванівки на Дніпропетровщині; порятунок 89-річної пані Олександри із Дружківки на Донеччині;

- відремонтувала та дооблаштувала 4 оселі стаціонарного догляду в Стецевій, Медвині, Пробіжній, Колиндянах, а також покращила умови проживання для 214 людей.

Зокрема, у Стецевій наш фонд відкрив прихисток для 30 людей старшого віку, евакуйованих із прифронту. У Медвині ми облаштували ліфт, оновили підлогу, забезпечили оселю меблями, побутовою технікою та засобами пересування для представників маломобільних груп населення;

- устаткувала 22 заклади, серед яких тимчасові прихистки й оселі стаціонарного догляду, для 1 956 людей.

Нам вдалося забезпечити їх функціональними ліжками, меблями, побутовою і медичною технікою, генераторами й зарядними станціями, щоб створити гідні умови для людей, які не можуть самотійно про себе подбати.

Зокрема, команда фонду ініціювала створення оселі стаціонарного догляду на базі комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Колиндянської сільської ради» та забезпечила повний цикл ремонтних робіт і оснащення відповідно до вимог державних стандартів;

- реалізувала інфраструктурні проєкти для десятків тисяч мешканців прифронтових громад.

Серед реалізованих рішень – сонячна електростанція для насосної станції в Миколаєві; артезіанська свердловина зі станцією зворотного осмосу в Дружківці; модульні укриття в селах Яцківка та Рубці на Донеччині;

- допомогла 1 700 людям відновити житло, пошкоджене внаслідок російських обстрілів.

Серед тих, кому фонд відремонтував оселю, – 76-річна пані Валентина з Олександрівки на Донеччині, 72-річна пані Марія з Барвінкового на Харківщині, подружжя пані Раїси і пана Миколи із Сидорова на Донеччині;

- забезпечила доступ до правової допомоги для понад 20 000 людей.

Юристи фонду консультували щодо житлових, майнових, соціальних, пенсійних і трудових питань, допомагали відновлювати документи, отримувати компенсації за пошкоджене та знищене майно і складати письмові звернення.

Серед історій супроводу – відновлення повного пакета документів для пана Юрія з Пологівщини; консультування щойно евакуйованих у транзитному центрі у Волоському на Дніпропетровщині; надання правових послуг постраждалим від війни в Дніпрі;

- організувала тренінги із мінної безпеки для 88 людей.

Фонд підтримував громади, які попри щоденні російські обстріли продовжували забезпечувати жителів базовими послугами. Команда ремонтувала системи опалення й тепломережі, модернізувала котельні, облаштовувала свердловини й точки видачі питної води, підтримувала роботу станцій очищення води, встановлювала альтернативні джерела електроживлення, а також відновлювала об'єкти медичної і соціальної інфраструктури.

«Дякуємо Diakonie Katastrophenhilfe та Міністерству закордонних справ Німеччини за довіру й партнерство. Завдяки цій підтримці тисячі людей отримали необхідну допомогу, а громади – ресурси, щоб зберігати доступ до тепла, води, медичних і соціальних послуг. Разом ми допомагали людям залишатися в безпеці, переживати складні зими та відновлювати життя попри війну», – зазначив проєктний менеджер БФ «Схід SOS» Рафаель Карапетян.

Діяльність реалізована в межах проєкту «Комплексні заходи з гуманітарного реагування на потреби постраждалих від конфлікту українців та громадян третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.